

МІНІСТЕРСТВО КУЛЬТУРИ ТА ІНФОРМАЦІЙНОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА БІБЛІОТЕКА УКРАЇНИ ІМЕНІ ЯРОСЛАВА МУДРОГО
ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЦЕНТР З ПИТАНЬ КУЛЬТУРИ ТА МИСТЕЦТВА

КУЛЬТУРА
Поточний бібліографічний список

Випуск 3

Періодичність 12 випусків
на рік
Виходить з 1989 року

КИЇВ 2023

**УДК 008
К 90**

Укладачі: О. Ф. Білоконь
Т. Б. Благодарєва
О. В. Панінатченко
В. А. Соломка
Ю. А. Шаховський

Культура : поточ. бібліогр. список. Вип. 3, 2023 / уклад. О. Ф. Білоконь, К 90 Т. Б. Благодарєва, О. В. Панінатченко, В. А. Соломка, Ю. А. Шаховський ; М-во культури та інформ. політики України, НБУ імені Ярослава Мудрого, Інформ. центр з питань культури та мистецтва. – Київ, 2023. – 54 с.

Бібліографічний список містить інформацію з періодичних видань та інтернет-джерел про загальні питання культури, також висвітлює проблеми національного в культурі, регіональної культурної політики, правові питання, економічні аспекти розвитку галузі, питання підготовки кадрів, міжнародного співробітництва в галузі культури, розвитку аматорства, бібліотечної та музейної справи, питання охорони пам'яток історії та культури, релігії та релігієзнавства.

Список розраховано на працівників закладів культури, вчених і спеціалістів галузі, викладачів і студентів закладів вищої освіти.

УДК 008

**©Національна бібліотека України
імені Ярослава Мудрого, 2023**

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Горlach, Поліна. Переосмислення українського мистецтва. Що писали західні ЗМІ про культурне представлення України у березні [Електронний ресурс] : [огляд березневих публікацій іноземних медіа] / Поліна Горlach // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 31 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://suspilne.media/429624-pereosmislen-na-ukrainskogo-mistectva-so-pisali-zahidni-zmi-pro-kulturne-predstavlen-na-ukraini-u-berezni/>.

2. Дим, Нестор. Україна потребує комплексної та системної реформи державних свят, – УІНП [Електронний ресурс] / Нестор Дим // Новинарня : [сайт]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://novynarnia.com/2023/03/06/ukrayina-potrebuye-kompleksnoyi-ta-sistemnoyi-reformy-derzhavnyh-svyat-uinp/>.

3. Назарук, Тарас. Навіщо архівувати телеграм-канали й меми для майбутніх поколінь: говоримо з дослідником Тарасом Назаруком [Електронний ресурс] / Тарас Назарук ; [записала] Олеся Котубей // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://suspilne.media/386051-naviso-doslidniki-arhivuut-telegram-kanali-j-memi-dla-majbutnih-pokolin-govorimo-z-tarasom-nazarukom/>.

Керівник напрямку цифрової історії Центру міської історії Центрально-Східної Європи (м. Львів) про роботу з документування війни.

4. Пивоваров, Сергій. Досі обурені, що голова Мінкультури не проти цензорів у ЗМІ? І правильно, бо далі цензуру поширять на театр, кіно і думки. Так уже було під час Першої світової війни – історичний екскурс «Бабеля» [Електронний ресурс] / Сергій Пивоваров // Бабель : [сайт]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://babel.ua/texts/92130-dosi-obureni-shcho-golova-minkulturi-ne-proti-cenzoriv-u-zmi-i-pravilno-bo-dali-cenzuru-poshiryat-na-teatr-kino-i-dumki-tak-uzhe-bulo-pid-chas-pershoji-svitovoji-viyni-istorichniy-ekskurs-babelya>.

5. Чорна, Ольга. Нікого не забуто, нічого не забуто. Що робити з колишніми проросійськими журналістами [Електронний ресурс] / Ольга Чорна // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 25 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://detector.media/community/article/209355/2023-03-25-nikogo-ne-zabuto-nichogo-ne-zabuto-shcho-robyty-z-kolyshnimy-prorosiyskymy-zhurnalistamy/>.

Про хід експертної онлайн-дискусії «Відповідальність та повернення у професію колишніх співробітників проросійських медіа», організовану Центром демократії та верховенства права у співпраці з Незалежною медійною радою.

Див. № 46.

Культура і суспільство

6. Гаврилів, Ганна. Майбутнє пам'яток – у приватних руках. Хто рятує культурну спадщину України? Історія ініціативи «Спадщина.UA» [Електронний

ресурс] / Ганна Гаврилів ; [розмовляла] Діана Лановець // ШоТам : [сайт]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023. <https://shotam.info/maybutnie-pam-iatok-u-pryvatnykh-rukakh-khto-riatuie-kulturnu-spadshchynu-ukrainy-istoriia-initsiatyvy-spadshchyna-ua/>.

Засновниця проєкту «Спадщина.UA» про роботу ініціативи.

7. Щокань, Ганна. Фільми, книги й You-Tube – як змінилося споживання мистецтва українцями у повномасштабну війну [Електронний ресурс] : [підсумки опитування, проведеного Київським міжнародним інститутом соціології, щодо зміни культурних практик] / Ганна Щокань // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/24/253500/>.

Див. № 13.

Культура і влада

8. ВР [Верховна Рада України] підтримала низку важливих для сфери культури законопроєктів – Ткаченко [Електронний ресурс] : міністр культури та інформаційної політики Олександр Ткаченко подякував депутатам за підтримку законів у сфері культури // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3685510-vr-pidtrimala-nizku-vazlivih-dla-sferi-kulturi-zakonoproektiv-tkacenko.html>.

9. Горбунова, Олена. Культурна спадщина та національна пам'ять – складові національної безпеки [Електронний ресурс] : у парламенті зареєстровано законопроект [№ 9072 Про внесення змін до Закону «Про національну безпеку України» щодо збереження культурної спадщини України та національної пам'яті] / Олена Горбунова // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/368986>.

10. Коропецька, Анастасія. Уряд схвалив «Стратегію розвитку читання» на десять років. Що це буде [Електронний ресурс] / Анастасія Коропецька // The Village. Україна : [сайт]. – 2023. – 5 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-news/336697-uryad-shvaliv-strategiyu-rozvitku-chitannya-na-desyat-rokiv-scho-tse-bude>.

11. Нестелеєв, Максим. Стратегічне читання [Електронний ресурс] : як називається ситуація, коли один орган влади продукує певні стратегії, але глава виконавчої гілки влади або ігнорує, або лише робить вигляд, що їх підтримує? У нашому випадку – культурна політика по-українськи / Максим Нестелеєв // Укр. тиждень : [інтернет-версія]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://tyzhden.ua/stratehichne-chytannia/>.

Коментар Стратегії розвитку читання на 2023–2032 рр. «Читання як життєва стратегія», розробленої МКІПУ.

12. Остапа, Світлана. Парламент ухвалив закон про засудження і заборону російської імперської політики і деколонізацію топонімії [Електронний ресурс] : закон визначає правові засади засудження російської імперської політики в Україні, заборони пропаганди її символіки та встановлює порядок ліквідації символіки російської імперської політики / Світлана Остапа // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.03.2023.

<https://detector.media/infospace/article/209177/2023-03-21-parlament-ukhvalyv-zakon-pro-zasudzhennya-i-zaboronu-rosiyskoi-imperskoi-polityky-i-dekolonizatsiyu-toponimii/>.

13. Як імплементувати закон «Про медіа» в умовах недофінансування Нацради [з питань телебачення і радіомовлення] [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.

<https://detector.media/infospace/article/209038/2023-03-17-yak-implementuvaty-zakon-pro-media-v-umovakh-nedofinansuvannya-natsrady/>.

Про учасників і питання, що обговорювались на зустрічі правозахисного клубу на тему «Закон про медіа: чого чекати українським ЗМІ?», організованого ГО «Центр громадянських свобод» у м. Києві¹.

Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят

14. Чорна, Світлана. Виставку, заплановану на 24 лютого минулого року, відкрили тільки тепер [Електронний ресурс] : у Києві, на Контрактовій площі, з кінця березня до кінця квітня працюватиме вулична банерна виставка «(Не)знана Леся Українка: повернення» [до 150-річчя від дня народження української поетеси, культурної діячки Лесі Українки; організатори – Український інститут національної пам'яті та Музей видатних діячів української культури Лесі Українки, Миколи Лисенка, Панаса Саксаганського, Михайла Старицького] / Світлана Чорна // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/369513>.

Див. № 117, 118, 121, 123, 124, 167, 209.

До 209-ї річниці від дня народження поета, художника, мислителя Т. Шевченка (1814–1861)

15. В Анкарі [(Туреччина) члени Української спілки] провели поетичні читання, виставки картин Кобзаря та його портретів, намальованих дітьми [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

¹ Див. також: Закон про медіа: експерти обговорили переваги та недоліки документа на правозахисному клубі [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. 2023. 15 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 27.03.2023. <http://ukrpohliad.org/life/zakon-pro-media-eksperty-obgovoryly-perevagy-ta-nedoliky-dokumentu-na-pravozahysnomu-klubu.html>.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3681676-v-ankari-proveli-poeticni-citanna-vistavki-kartin-kobzara-ta-jogo-portretiv-namalovanih-ditmi.html>.

16. Василенко-Слободенюк, Юлія. Рівненщина: На виставці в Острозі є унікальні «Кобзарі» [Електронний ресурс] : [про експозицію «Святим огненным словом» у Музеї книги та друкарства] / Юлія Василенко-Слободенюк // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/176844>.

17. Гончарук, Марина. В Баку відбувся захід пам'яті Тараса Шевченка [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу, організованого Спільною українкою в Азербайджані] / Марина Гончарук // Укр. літ. газ. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/v-baku-vidbuvsia-zakhid-pam-iati-tarasa-shevchenka/>.

18. Доротич, Марія. У Львові святкували 209-і уродини Кобзаря Тараса Шевченка (фото) [Електронний ресурс] / Марія Доротич // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://wz.lviv.ua/news/485940-u-lvovi-sviatkuvaly-209-i-urodyny-kobzaria-tarasa-shevchenka-foto>.

19. Запорожченко, Оксана. У Дубаї масштабно провели VIII громадські Шевченківські читання в ОАЕ [Електронний ресурс] : [про хід та учасників] / Оксана Запорожченко // Стожари : сайтукр. діаспори. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://svitua.org/2023/03/14/u-dubayi-masshtabno-provely-viii-gromadski-shevchenkivski-chytannya-v-oae/>.

20. Здоровило, Тарас. Шевченківські дні: Україна святкує 209-річницю народження Кобзаря [Електронний ресурс] : [про культурно-мистецькі заходи] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/173754/>.

21. Катаєва, Марія. У Києві стартують Шевченківські дні: програма [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79710/>.¹

22. Катаєва, Марія. У київській «Юрті незламності» відкрили виставку, присвячену періоду заслання Тараса Шевченка [у Казахстані] [Електронний ресурс] : [про проєкт Національного музею Тараса Шевченка та благодійної

¹ Див. також: Артюшенко, Василь. В рамках Шевченківських днів в Києві [Національному музею Тараса Шевченка] відбулася музично-драматична вистава «Катерина» – фоторепортаж [Електронний ресурс] : кошти від проведення вистави будуть спрямовані на відновлення Національного літературно-меморіального музею Григорія Сковороди [Харківська обл.] / Василь Артюшенко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. 2023. 13 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 13.03.2023. <https://zn.ua/ukr/CULTURE/v-ramkakh-shevchenkivskih-dniv-v-kijevi-vidbulasja-muzichno-dramatichna-vistava-katerina-fotoreportazh.html>; Галух, Олександр. «Врага не буде, супостата»: у Києві вшанували пам'ять Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Олександр Галух // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2023. 9 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 09.03.2023. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/79748/>.

україно-казахської ініціативи «Юрта незламності»] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79815/>.

23. Круглий стіл «Посланіє Пророка нації «І мертвим, і живим, і ненародженим...» [за участі працівників Львівської обласної універсальної бібліотеки у Львівському музеї історії релігії] [Електронний ресурс] : [про хід та учасників] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/culture/kruglyj-stil-poslaniye-proroka-natsiyi-i-mertvym-i-zhyvym-i-nenarozhdennym.html>.

24. Лісова, Лідія. Черкащина: «З днем народження, Тарасе Григоровичу!» [Електронний ресурс] : живі квіти лягли до меморіалів Великому Кобзарю у Шевченковому краї : [про заходи у м. Черкасах] / Лідія Лісова // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/176663>.

25. Рибальченко, Володимир. Дніпровщина: Найбільший у світі Кобзар підняв прапор Перемоги [Електронний ресурс] / Володимир Рибальченко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/369051>.

Про культурно-патріотичний захід за участі творчих колективів у м. Дніпрі.

26. Річницю від дня народження Шевченка відзначили у країнах Балтії [в Естонії, Латвії та Литві] : [про заходи] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680610-ricnicu-vid-dna-narodzenna-sevcenka-vidznacili-u-krainah-baltii.html>.

27. Стражник, Людмила. Івано-Франківщина: Кобзареве слово світить і засвічує [Електронний ресурс] : в огляді-конкурсі читців з нагоди 209-ї річниці від дня народження Тараса Шевченка взяли участь майже сто осіб [з освітніх закладів Івано-Франківської територіальної громади] / Людмила Стражник // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/176483>.

28. У 209-ту річницю від дня народження Тараса Шевченка Президент Володимир Зеленський зустрівся з діячами культури та мистецтва [Електронний ресурс] : [про хід зустрічі, що відбулася в Офісі глави держави та в режимі відеоконференції] // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/369030>.

29. У Варшаві [Польща] вшанували пам'ять Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3680185-u-varsavi-vsanuvali-pamat-tarasa-sevcenka.html>.

30. У Казахстані [в Українському домі при Посольстві України (м. Нур-Султан)] відбувся вечір пам'яті Тараса Шевченка [Електронний ресурс] : [про учасників та хід заходу] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3681745-u-kazahstani-vidbuvsia-vecir-pamati-tarasa-sevcenka.html>.

31. У Канаді [м. Едмонтоні] відбувся шевченківський концерт [«Свою Україну любіть»], на якому зібрали кошти для ЗСУ [Електронний ресурс] : [про учасників концерту] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3683078-u-kanadi-vidbuvsia-sevcenkivskij-koncert-na-akomu-zibrali-kosti-dla-zsu.html>.

32. У Києві [Всеукраїнському товаристві «Просвіта» ім. Тараса Шевченка] відбувся круглий стіл «Актуальність заповітів Тараса Шевченка» [Електронний ресурс] : [про учасників та теми дискусій] // Укр. літ. газ. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-vidbuvsia-kruhlyj-stil-aktualnist-zapovitiv-tarasa-shevchenka/>.

33. Українська діаспора провела вечір пам'яті Тараса Шевченка в Йорданії [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3685434-ukrainska-diaspora-provela-vecir-pamati-tarasa-sevcenka-v-jordanii.html>.

34. Українці відзначили річницю від дня народження Шевченка у Єгипті [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3685397-ukrainci-vidznacili-ricnicu-vid-dna-narodzenna-sevcenka-u-egipti.html>.

35. У Лісабоні [Португалія] відбувся урочистий захід біля погруддя Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3683606-u-lisaboni-vidbuvsia-urocistij-zahid-bila-pogrudda-tarasa-sevcenka.html>.

36. У Музеї книги [та друкарства Державного історико-культурного заповідника] Острога [Рівненська обл.] відкрили унікальну виставку [«Святим огненним словом» колекції] Шевченкових «Кобзарів» [Електронний ресурс] // Укр. літ. газ. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-muzei-knyhy-ostroha-vidkryly-unikalnu-vystavku-shevchenkovykh-kobzariv/>.

37. У Рівному [обласній універсальній науковій бібліотеці] провели міжрегіональний письменницький онлайн-марафон «Шевченкове слово об'єднує» [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу] / пресслужба Рівненської обл. організації Нац. спілки письменників України // Укр. літ. газ. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-rivnomu-provely-mizhrehionalnyj-pysmennytskyj-onlajn-marafon-shevchenkove-slovo-ob-iednuie-2/>.

38. У Румунії провели низку заходів зі вшанування пам'яті Тараса Шевченка [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3682723-u-rumunii-proveli-nizku-zahodiv-zi-vsanuvanna-pamati-tarasa-sevcenka.html>.

39. У Сербії [Культурно-мистецьке товариство ім. Івана Сеньюка (м. Кула) та Національна рада українців Сербії] провели культурно-мистецький вечір, присвячений Тарасу Шевченку [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<https://day.kyiv.ua/news/290323-u-serbiyi-provely-kulturno-mystetskyj-vecir-prysvyacheniy-tarasu-shevchenku>.

40. У Таллінні українська діаспора організувала літературно-музичний вечір [Електронний ресурс] : Асоціація українських організацій в Естонії організувала у Таллінні літературно-музичний вечір до Шевченківських днів // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3682741-u-tallinni-ukrainska-diaspora-organizuvala-literaturnomuzicnij-vecir.html>.

Креативні індустрії

41. Лаврук, Юлія. В Україні запустили платформу для співпраці українських та світових креативних агенцій під час війни [Електронний ресурс] : [про запуск українською креативною агенцією TWID у партнерстві з британською агенцією Red Bee Creative платформи Twinning] / Юлія Лаврук // ШоТам : [сайт]. – 2023. – 20 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.03.2023.

<https://shotam.info/v-ukraini-zapustily-platformu-dlia-spivpratsi-ukrainskykh-ta-svitovykh-kreatyvnykh-ahentsiy-pid-chas-viyny/>.

Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України

42. Колдомасов, Артур. «У всьому винен Захід, а Росія воює не на повну силу»: Як російські дипломати поширюють дезінформацію в ОБСЄ [Електронний ресурс] / Артур Колдомасов // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. –

2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.

<https://ms.detector.media/propaganda-ta-vplivi/post/31428/2023-03-17-u-vsomu-vynen-zakhid-a-rosiya-voyuie-ne-na-povnu-sylu-yak-rosiyski-dyplomaty-poshyryuyut-dezinformatsiyu-v-obsie/>.

43. Мамонова, Ганна. Навколо так багато дезінформації, що вже не знаєш, кому вірити. Заплутати можна будь-кого – «Бабель» разом із Google склав інструкцію, як убезпечити себе [Електронний ресурс] / Ганна Мамонова // Бабель : [сайт]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://babel.ua/profit/91758-navkolo-tak-bagato-dezinformaciji-shcho-vzhe-ne-znayesh-komu-viriti-zaplutati-mozhna-bud-kogo-babel-razom-z-google-sklav-instrukciyu-yak-ubezpechiti-sebe>.

44. Міський, Вадим. Плутанина, розбрат, маніпуляції. Як дезінформація впливає на війну в Україні та на інші регіони [Електронний ресурс] / Вадим Міський // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://detector.media/infospace/article/208708/2023-03-08-plutanyna-rozbrat-manipulyatsii-yak-dezinformatsiya-vplyvaie-na-viynu-v-ukraini-ta-na-inshi-regiony/>.

Про учасників та основні питання конференції «Об'єднання медіаспільнот в епоху дезінформації» у м. Сараєво (Боснія і Герцеговина) до річниці початку повномасштабного вторгнення РФ в Україну.

45. Поліковська, Юлія. Кіберполіція презентувала чатбот MRIYA з протидії російській дезінформації [Електронний ресурс] : [про проєкт «StopRussia | MRIYA»] / Юлія Поліковська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://ms.detector.media/internet/post/31482/2023-03-23-kiberpolitsiya-prezentovala-chatbot-mriya-z-protydii-rosiyskiy-dezinformatsii/>.

46. Семенюта, Ірина. «Медіаграмотність потрібна людині для виживання». Чи буде в Україні створена стратегія медіаосвіти [Електронний ресурс] / Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://ms.detector.media/trendi/post/31528/2023-03-29-mediagramotnist-potribna-lyudyni-dlya-vyzhyvannya-chy-bude-v-ukraini-stvorena-strategiya-mediaosvity/>.

Про учасників і основні питання панельної дискусії «Медіаграмотність як стратегічний державний пріоритет: Quo Vadis?» у рамках форуму «Медіаграмотність 5.0: від викликів до рішень» у м. Трускавці (Львівська обл.).

47. Семенюта, Ірина. «Нам потрібен новий тип свободи – свобода від обману». Як протидіяти нейромережам, що поширюють фейки [Електронний ресурс] / Ірина Семенюта // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 27 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.03.2023.

<https://ms.detector.media/trendi/post/31505/2023-03-27-nam-potriben-novyy-tip-svobody-svoboda-vid-obmanu-yak-protydiaty-neyromerezham-shcho-poshyryuyut-feyky/>.

Про форум «Штучний інтелект 2.0: регулювання та робота під час війни», зокрема, хід сесії «За межею правди: штучний інтелект і дезінформація» (м. Київ).

48. Субота, Ірина. Інформаційна світова війна: як РФ втручається в інформаційний простір і підриває кібербезпеку [Електронний ресурс] / Ірина Субота // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

https://lb.ua/news/2023/03/16/549053_informatsiyna_svitova_viy_na_yak_rf.html.

49. Чого бракує, аби притягти російських пропагандистів до кримінальної відповідальності на міжнародній арені? [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://detector.media/infospace/article/208628/2023-03-06-chogo-brakuie-aby-prytyagty-rosiyskykh-propagandystiv-do-kryminalnoi-vidpovidalnosti-na-mizhnarodniy-areni/>.

Про хід форуму Kyiv Stratcom, організованого Центром стратегічних комунікацій та інформаційної безпеки.

Історія культури

50. Грабовець, Альона. Вкрадений Росією гетьманич Андрій Розумовський, якому Бетховен присвятив найвідомішу симфонію: повернення в Україну [Електронний ресурс] / Альона Грабовець // Новинарня : [сайт]. – 2023. – 18 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://novynarnia.com/2023/03/18/vkradenyj-rosiyeyu-getmanyich-andrij-rozumovskyj-yakomu-bethoven-prysvyatyv-najvidomishu-symfoniyu-povernennya-v-ukrayinu/>.

Про життя, меценатську діяльність А. Розумовського (1752–1836), сина гетьмана Війська Запорозького К. Розумовського, та аргументи, які підтверджують його українську ідентичність.

51. Лютий, Тарас. Київські книжники підкорюють Московію [Електронний ресурс] / Тарас Лютий // Korydor : [онлайн-]журн. про сучасну культуру. – 2023. – 2 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.02.2023.

<http://www.korydor.in.ua/ua/stories/16676.html>.

Про українську культурну експансію з 2-ї пол. XVII ст. до XVIII ст.
Див. № 145.

Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство

52. «Весна переможного року»: в Ужгороді відкривають благодійну виставку художниці з Харкова [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3683041-vesna-peremoznogo-roku-v-uhgorodi-vidkrivaut-blagodijnu-vistavku-hudoznici-z-harkova.html>.

Благодійна виставка «Весна переможного року» художниці С. Морозюк у Закарпатському обл. худож. музеї ім. Й. Бокалая.

53. З висоти символу і знака (до 75-річчя [колекціонера, благодійника, мецената, науковця, політичного і громадського діяча] Степана Давимуки) [Електронний ресурс] : [про діяльність] // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 3–4. – С. 120–121. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

54. Катрич, Вікторія. Художник-самородок малює реалістичні портрети відомих людей і донатить на ЗСУ [Електронний ресурс] / Вікторія Катрич // Поділ. вісті : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<http://pvisti.info/culture/11958-khudozhnyk-samorodok-maliuie-realistychni-portrety-vidomykh-liudei-i-donatyt-na-zsu>.

Про проведення Управлінням культури та туризму Хмельницької міської ради 15-го благодійного аукціону на придбання автомобіля для ЗСУ та про творчий доробок художника-аматора О. Канюки.

55. «Софія-А» на підтримку українських дітей, які постраждали від російської агресії [Електронний ресурс] // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 3–4. – С. 4–7. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

Про благодійні проекти видавництва «Софія-А» (м. Київ) за кордоном у 2022 р.

56. Юна піаністка із Сімферополя [Христина Михайличенко] свій гонорар [за концерти класичної музики в Європі] віддала на лікування українських військових [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-uarazom/3680226-una-pianistka-iz-simferopola-svij-gonorar-viddala-na-likuvanna-ukrainskih-vijskovih.html>.

Див. № 150, 176, 178, 182, 194, 196, 198.

Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи

57. Буняк, Валерія. Збірку терапевтичних аудіоказок презентували у Празі [Чехія] [Електронний ресурс] : збірку з десяти аудіоказок «Таємні історії маленьких і великих перемог» Тані Стус озвучила українська співачка Alyosha / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 5 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://ms.detector.media/trendi/post/31325/2023-03-05-zbirku-terapevtychnykh-audiokazok-prezentuvaly-u-prazi/>.

58. Зайцева, Ірина. Про історії жертв сексуального насильства: у Кропивницькому презентували виставку «Вишиті боєм» (фото) [Електронний ресурс] / Ірина Зайцева // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2023. – 25 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.03.2023.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/73471-pro-istorii-zhertv-seksualnoho-nasylstva-u-kropyvnytskomu-prezentuvaly-vystavku-vyshyti-bolem-foto>.

Про мандрівну виставку-проект «Вишиті болем» у Музеї мистецтв (м. Кропивницький). Ініціатор – ГО «Асоціація сприяння самоорганізації населення».

59. Захарченко, Ксенія. Українські компанії об'єднуються заради промоції україномовного читання [Електронний ресурс] / Ксенія Захарченко // Укр. літ. газ. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/ukrainski-kompanii-ob-iednuiutsia-zarady-promotsii-ukrainomovnoho-chytannia/>.

Про старт відкритого КСВ-проекту «Love UA: Читай українською» – річної програми промоції сучасної української літератури, започаткованої компанією «ІТ-Інтегратор» за підтримки Фонду освітніх ініціатив.

Культура та мистецтво для людей з інвалідністю, творчість людей з інвалідністю

60. Асадчева, Тетяна. Мистецтво аутсайдерів: у Києві експонують роботи художників з особливостями психічного здоров'я [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79406/>.

Виставка «Час життя дорогоцінний» робіт 22 художників із особливостями психічного здоров'я, ментального розвитку та людей складної долі в Нац. наук. медичній бібліотеці (м. Київ).

61. Григор'єв, Роман. На Вінниччині [Барський міський художній аматорський] театр створив гуманітарний хаб для незрячих [Електронний ресурс] : [про діяльність колективу театру] / Роман Григор'єв // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.03.2023.

<https://day.kyiv.ua/article/suspilstvo/na-vinnychchyni-teatr-stvoryv-humanitarnyy-khab-dlya-nezryachykh>.

62. Запорожченко, Оксана. Школярка [Яна Березко з м. Острога (Рівненська обл.)] жестовою мовою виконала пісню про Україну та отримала гран-прі міжнародного конкурсу [талантів Made in Ukraine] [Електронний ресурс] / Оксана Запорожченко // Стожари : сайт укр. діаспори. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://svitua.org/2023/03/06/shkolyarka-zhestovoyu-movoyu-vykonalala-pisnyu-pro-ukrayinu-ta-ortymala-gran-pri-mizhnarodnogo-konkursu/>.

63. Катаєва, Марія. У [Центральній] бібліотеці [ім. Павла Тичини] Дніпровського району [м. Києва] надають послуги для людей з порушенням зору [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80290/>.

НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ. ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ

64. Нитка, Василь. Закарпаття – серед лідерів в Україні з популяризації державної мови [Електронний ресурс] : наразі на Закарпатті функціонують 32 локації, де проводять курси і розмовні клуби, також є низка зручних онлайн-сервісів для охочих опановувати українську / Василь Нитка // *Голос України* : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/176307>.

65. Семенюта, Ірина. Язык vs мова. Які ресурси допоможуть перейти на українську [Електронний ресурс] / Ірина Семенюта // *Детектор медіа* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://ms.detector.media/trendi/post/31356/2023-03-09-yazyk-vs-mova-yaki-resursy-dopomozhut-pereyty-na-ukrainsku/>.

66. Українське національне середовище та відділ україніки ЛОУНБ [Львівської обласної універсальної бібліотеки] провели круглий стіл «Світогляд українського народу: ідея та інтерпретації проєкту» [Електронний ресурс] : [про хід та учасників заходу] // *Укр. погляд* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 28 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/life/ukrayinske-natsionalne-seredovyshhe-ta-viddil-ukrayiniky-lounb-provely-kruglyj-stil-svitoglyad-ukrayinskogo-narodu-ideya-ta-interpretatsiyi-proektu.html>.

Мовна політика держави

67. Кремінь: досі є видавці, які цинічно заробляють на книжках мовою ворога і окупанта [Електронний ресурс] // *Укр. літ. газ.* : [сайт]. – 2023. – 28 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/kremin-dosi-ie-vydavtsi-iaki-tsynichno-zarobliaiut-na-knyzhkakh-movoju-voroha-i-okupanta/>.

Про початок Уповноваженим із захисту державної мови Т. Кременем заходів державного контролю за дотриманням вимог законодавства про державну мову 16 видавцями, які, за даними Книжкової палати України ім. І. Федорова, у 2022 р. видали державною мовою менше, ніж 50 % від усіх назв книжкових видань.

68. Кремінь, Тарас. Тарас Кремінь: Українська – мова вільних та гідних, вона єднає та захищає нас від ворога [Електронний ресурс] / Тарас Кремінь ; розмову вела Наталка Катриченко // *Укр. погляд* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/komentari/taras-kremin-ukrayinska-mova-vilnyh-ta-gidnyh-vona-yednaye-ta-zahyshhaye-nas-vid-voroga.html>.

Уповноважений із захисту державної мови про мовне відродження, дерусифікацію, мовну ситуацію на тимчасово окупованих територіях, мовний закон та його роль в утвердженні державної мови.

69. Набирає чинності Закон [України «Про медіа»], що збільшить кількість української у теле- і радіопрограмах [Електронний ресурс] : [коментар] //

Читомо: культура читання і мистецтво книговидавництва : [портал]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.
<https://chytomo.com/nabyraie-chynnosti-zakon-shcho-zbilshyt-kilkist-ukrainskoi-u-tele-i-radioprogramakh/>.

70. Павлова, Анна. На Одещині треба розширити мережу курсів української мови – Кремень [Електронний ресурс] : Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень закликав владу Одеси та області розширити мережу курсів з вивчення української мови / Іван Помидоров // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

<https://vesti.ua/uk/odessa-uk/na-odeshhini-treba-rozshiriti-merezhu-kursiv-ukrayinskoyi-movi-kremen>.

71. Павлова, Анна. [Уповноважений із захисту державної мови Тарас] Кремень розповів, у яких регіонах найчастіше порушують мовний закон [Електронний ресурс] / Анна Павлова // Весті.UA : [сайт]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://vesti.ua/uk/strana-uk/kremen-rozpoviv-u-yakih-regionah-najchastishe-porushuyut-movnij-zakon>.

Відновлення та збереження національної пам'яті

72. У Полтаві [обласний універсальний науковий бібліотеці ім. Івана Котляревського] представили виставку [«100 років боротьби: Українська революція 1917–1921»] про початок столітньої війни з Росією [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 18 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/life/u-poltavi-predstavyly-vystavku-pro-pochatok-stolitnoyi-vijny-z-rosiyeyu.html>.

Про виставку, організовану Полтавським обл. краєзнавчим музеєм ім. В. Кричевського, Полтавським офісом Укр. інституту нац. пам'яті та бібліотекою.

Декомунізація, подолання наслідків русифікації та тоталітаризму

73. Бусол, Катерина. Типи колоніалізму та український колоніальний досвід [Електронний ресурс] / Катерина Бусол, Дмитро Коваль // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 26 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

https://lb.ua/culture/2023/03/26/549878_tipi_kolonializmu_ukrainskiy.html.

74. Водитика, Тетяна. «Що тепер Терещенків теж деколонізувати?». Особливості деколонізації по-українськи [Електронний ресурс] / Тетяна Водитика ; [розмовляв] Дмитро Шурхало // Радіо Свобода : [сайт]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://www.radiosvoboda.org/a/dekolonizatsiya-zakon-osoblyvosti/32340763.html>.

Історикиня про особливості деколонізації в Україні.

75. Імперіалізм та ідентичність: чого ми можемо навчитися у постколоніальних країн [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і

мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://chytomo.com/imperializm-ta-identychnist-choho-my-mozhemo-navchytysia-u-postkolonialnykh-krain/>.

Про учасників і основні тези дискусії про імперіалізм та ідентичність у межах XXIX Міжнародного книжкового форуму BookForum (м. Львів, 6–9 жовт. 2022 р.).

76. Науковці, депутати, державні службовці й громадські діячі обговорили проблеми деколонізації публічного простору Полтави [Електронний ресурс] / Полтавський офіс Укр. ін-ту нац. пам'яті // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/life/naukovtsi-deputaty-derzhavni-sluzhbovti-j-gromadski-diyachi-obgovoryly-problemy-dekolonizatsiyi-publichnogo-prostoru-poltavy.html>.

Про хід і учасників просвітницького зібрання-наради «Деколонізація публічного простору Полтавської міської територіальної громади у контексті розвитку і утвердження ідей мазепинства» в Полтавській ОУНБ ім. І. Котляревського.

77. Платонова, Анастасія. Деконструюючи імперію [Електронний ресурс] : що відбувається з українським деколонізаційним поступом під час війни та чому це важливо / Анастасія Платонова // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 14.03.2023.

<https://detector.media/infospace/article/208862/2023-03-13-dekonstruyuyuchy-imperiyu/>.

78. Прощаємось із Толстим – у Києві перейменували ще площі й вулиці [Електронний ресурс] : [перелік] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://chytomo.com/proshchaiemos-iz-tolstym-u-kyievi-perejmenuvaly-shche-ploshchi-j-vulytsi/>.

79. Різникова, Ярослава. Козацькі пам'ятки Одеси. Чому перейменування Катерининської вулиці відклали, а про Приморські сходи не знали [Електронний ресурс] : [про засідання історико-топонімічної комісії міста] / Ярослава Різникова // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.03.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3845/2006/173703/>.

80. Скотнікова, Ольга. Київрада перейменувала Центральну бібліотеку імені Зої Космодем'янської для дітей на бібліотеку імені Грицька Бойка [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79445/>.

Див. № 12, 130, 214.

Персоналії діячів української культури

Див. № 3.

ШЕВЧЕНКІАНА

81. Боронь, Олександр. «російський імперіалізм зробив з Шевченка монстра, і відголоски цього ми досі відчуваємо», – шевченкознавець Олександр Боронь [Електронний ресурс] / Олександр Боронь ; [розмовляла] Оксана Щур // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

https://lb.ua/culture/2023/03/09/548233_rosiyskiy_imperializm_zrobiv_z.html.

Завідувач відділу шевченкознавства Інституту літератури ім. Т. Шевченка НАНУ про те, чи дає двомовність і проживання Т. Шевченка більшу частину свого життя на території Російської імперії підстави розглядати його творчість як частину імперської культури.

82. Українець, Остап. «Одна з речей, яку нам треба зробити, – попуститися з Шевченком»: інтерв'ю з Остапом Українцем [Електронний ресурс] / Остап Українець ; [записала] Олеся Котубей // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://suspilne.media/187413-odna-z-recej-aku-nam-treba-zrobiti-popustitisa-z-sevcenkom-intervu-z-ostapom-ukraincem/>.

Письменник, один з авторів проєкту «Твоя підпільна гуманітарка» про постать Т. Шевченка, його сакралізацію та необхідність розуміння творчості поета в контексті загального літературного процесу.

Див. № 155, 219, 229.

Національна премія України ім. Тараса Шевченка¹

83. Базів, Любов. Шевченківська премія – 2023: розбір скандалу [Електронний ресурс] : [а також деякі цікаві факти про премію] / Любов Базів // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682293-sevcenkivska-premia2023-rozbir-skandalu.html>.

84. Волошка, Лариса. Шевченківський комітет [Комітет з Національної премії України ім. Тараса Шевченка] назвав лауреатів премії 2023 [Електронний ресурс] / Лариса Волошка // Новинарня : [сайт]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.03.2023.

<https://novynarnia.com/2023/03/11/shevchenkivskyj-komitet-nazvav-laureativ-premiyi-2023/>.

85. Кабацій, Марія. У частині номінацій і без указу президента. Оголосили лауреатів Шевченківської премії 2023 [Електронний ресурс] / Марія Кабацій //

¹ Див. також: Горlach, Поліна. Шевченківська премія 2023: розповідаємо про конфлікт та переможців [Електронний ресурс] / Поліна Горlach // Суспільне. Культура : [сайт]. 2023. 18 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення : 20.03.2023. <https://suspilne.media/417360-sevcenkivska-premia-2023-rozpovidaemo-pro-konflikt-ta-peremozcviv/>; Остапа, Світлана. Комітет гуманітарної та інформполітики просить [Президента України Володимира] Зеленського підписати указ про нагородження лауреатів Шевченківської премії [Електронний ресурс] / Світлана Остапа // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. 2023. 17 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення : 20.03.2023. <https://detector.media/infospace/article/209056/2023-03-17-komitet-gumanitarnoi-ta-informpolityky-prosytt-zelenskogo-pidpysaty-ukaz-pro-nagorodzhennya-laureativ-shevchenkivskoi-premi/>.

Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 12 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/12/253297/>.

86. Родик, Костянтин. Агонія Шевченківки [Національної премії України ім. Тараса Шевченка]: що потрібно знати про скандал довкола премії [Електронний ресурс] / Костянтин Родик // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.03.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3847/164/174031/>.

87. Рудійко, Ілля. Шевченківська премія з літератури: номінанти, скандали і тенденції [Електронний ресурс] / Ілля Рудійко // Укр. тиждень : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://tyzhden.ua/shevchenkivska-premiia-z-literatury-nominanty-skandaly-i-tendentsii/>.

У Комітеті з Національної премії України ім. Тараса Шевченка

88. Баранівська, Марина. Член Шевченківського комітету Ігор Панасов підтримує ідею запровадження нових номінацій премії. Але теж йде у відставку [Електронний ресурс] / Марина Баранівська // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

<https://detector.media/infospace/article/209024/2023-03-16-chlen-shevchenkivskogo-komitetu-igor-panasov-pidtrymuie-ideyu-zaprovadzhennya-novykh-nominatsiy-premii-ale-tezh-yde-u-vidstavku/>.

Наведено коментар музичного критика, журналіста й співзасновника Громадського руху UAniverse І. Панасова стосовно заяви членів комітету про складання своїх повноважень.

89. Бондар, Юлія. Пристрасті навколо Шевченківської премії: так чому ж лауреатів уперше за 60 років не оголосили 9 березня [Електронний ресурс] / Юлія Бондар // Радіо Свобода : [сайт]. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

<https://www.radiosvoboda.org/a/premiya-shevchenka-ministerstvo-kultury-zelensky/32317510.html>.

Про те, чому списки переможців не оприлюднили як зазвичай 9 березня, про «розкол» у Комітеті з Нац. премії Т. Шевченка, реакцію митців та політиків, рішення Ю. Макарова скласти повноваження голови.

90. Кабацій, Марія. Комітет не оголосив [9 березня] лауреатів Шевченківської премії [Національної премії України ім. Тараса Шевченка]: що відбувається навколо найважливішої мистецької нагороди [Електронний ресурс] / Марія Кабацій // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/10/253275/>.

91. Кабацій, Марія. «Непродумано і деструктивно». Шевченківський Комітет прокоментував скандал щодо цьогорічної премії і склав повноваження [Електронний ресурс]: [про офіційну заяву комітету] / Марія Кабацій // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/16/253372/>.

92. Кабацій, Марія. Скандал з Шевченківською премією: голова Комітету [Національної премії ім. Тараса Шевченка Юрій Макаров] розповів, чому не оголосили переможців [а також розповів про нову номінацію] [Електронний ресурс] / Марія Кабацій // Укр. правда : [інтернет-видання]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/10/253283/>.

93. Кабацій, Марія. Скандал з Шевченківською премією: з Комітету пішли голова та членкиня [Електронний ресурс] // Марія Кабацій // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/13/253308/>.

Про відставку з посади голови комітету Ю. Макарова та вихід зі складу комітету художниці В. Ралко. Наведено їхні коментарі з цього приводу.

Присудження премій у галузі культури

94. Возняк, Тарас. «Нагорода – свідчення того, що Україна перемагає!» [Електронний ресурс] : Львівська національна галерея імені Бориса Возницького отримала Премію імені професора Александра Гейштора / Тарас Возняк ; [інтерв'ю записала] Галина Ярема // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023

<https://wz.lviv.ua/life/487377-nahoroda-svidchennia-toho-shcho-ukraina-peremahaie>.

Генеральний директор Львівської нац. галереї мистецтв ім. Б. Возницького про нагородження Премією ім. професора Александра Гейштора (Польща) за визначні здобутки у сфері збереження та відновлення історичного спадку.

95. Дзюба, Сергій. Названі лауреати Міжнародної літературної премії імені Миколи Гоголя «Тріумф» за 2023 рік [Електронний ресурс] / Сергій Дзюба // Укр. літ. газ. : [сайт]. – 2023. – 25 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-mizhnarodnoi-literaturnoi-premii-imeni-mykoly-hoholia-triumf-za-2023-rik/>.

96. Лауреати/ки перекладацької премії м. Штрален [Німеччина] : [про лауреатів з України] // Літ. Україна. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://litukraina.com.ua/2023/03/08/laureati-ki-perekladackoi-premii-m-shtralen/>.

97. Назвали переможців Премії Лесі Українки [Електронний ресурс] // Газ. по-українськи : [інтернет-версія]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

https://gazeta.ua/articles/culture/_nazvali-peremozhciv-premiyi-lesi-ukrayinki/1136836¹.

98. Називаємо ім'я лауреата [літературної] премії імені Миколи Гоголя у 2023 році [Електронний ресурс] // Поділ. вісті : [інтернет-версія]. – 2023. – 31 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<http://pvisti.info/culture/12143-nazyvaiemo-imia-laureata-premii-imeni-mykoly-hoholia-u-2023-rotsi>.

99. Оголосили лавреатів премії імені Дмитра Нитченка 2023 року [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://chytomo.com/oholosyly-lavreativ-premii-imeni-dmytra-nytchenka-2023-roku/>.

100. Пестка, Войцех. Названі лауреати Міжнародної літературно-мистецької премії «Світ Пограниччя» за 2023 рік [Електронний ресурс] / Войцех Пестка // Укр. літ. газ. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-mizhnarodnoi-literaturno-mystetskoj-premii-svit-pohranychchia-za-2023-rik/>.

101. Савчин, Ярослав. Названі лауреати [Міжнародної] літературної нагороди імені Франческо Петрарки. [Ними стали переможці Міжнародного літературно-мистецького фестивалю (Італія, Німеччина, Україна)] [Електронний ресурс] / Ярослав Савчин ; пресслужба Міжнародної літературно-мистецької Акад. України // Укр. літ. газ. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-literaturnoi-nahorody-imeni-franchesko-petrarky/>.

102. Сергєєва, Юлія. Оголошено переможців Міжнародної німецько-української премії імені Олеся Гончара [Електронний ресурс] / Юлія Сергєєва// Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80389/>.

103. У Рівному [обласній бібліотеці для молоді] вчетверте вручено Всеукраїнську літературну премію імені Анатолія Криловця [та проведено вечір пам'яті письменника] [Електронний ресурс] : [про лавреатів та хід вечора] / пресслужба Рівнен. обл. організації Нац. спілки письменників України // Укр. літ. газ. – 2023. – 5 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-rivnomu-vchetverte-vrucheno-vseukrainsku-literaturnu-premiu-imeni-anatoliia-krylovtsia/>.

¹ Див. також: Барсукова, Олена. Найкращі твори для дітей 2022 року [Електронний ресурс] : премія Лесі Українки оголосила лауреаток, нагороджених за літературно-мистецькі твори для дітей та юнацтва 2022 року / Олена Барсукова // Укр. правда : [інтернет-вид.]. 2023. 15 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення : 16.03.2023. <https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/15/253355/>.

104. Уряд визначив переможців літературної премії [Кабінету Міністрів України] імені Максима Рильського [за 2022 р.] [Електронний ресурс] / Сергій Дзюба // Укр. літ. газ. : [сайт]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/uriad-vyznachyv-peremozhstv-literaturnoi-premii-imeni-maksyma-ryl'skoho/>.

105. У Чернігові відзначили лауреатів [обласної літературно-мистецької] премії ім. Леоніда Глібова [2023 р.] [Електронний ресурс] : [про лауреатів] // Літ. Україна. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litukraina.com.ua/2023/03/16/u-chernigovi-vidznachili-laureativ-premii-im-leonida-glibova/>.

106. Чорнобривець, Валентина. Названі лауреати [Міжнародної літературно-мистецької] премії імені Леонардо да Вінчі [2023 року, зокрема з України] [Електронний ресурс] / Валентина Чорнобривець // Укр. літ. газ. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/nazvani-laureaty-premii-imeni-leonardo-da-vinchi/>.

107. Шандебура, Світлана. Лавреати [Хмельницької] обласної Шевченківської премії [Електронний ресурс] / Світлана Шандебура // Поділ. вісті : [інтернет-версія]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.03.2023.

<http://pvisti.info/culture/12034-lavreaty-oblasnoi-shevchenkivskoi-premii>.

Див. № 182.

Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)

108. Воронков, В'ячеслав. Одещина: Створюють Центр молдавської культури [Електронний ресурс] : у селі Новосільське Ренійської міської територіальної громади Одеської області триває робота зі створення Обласного центру молдавської культури / В'ячеслав Воронков // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/176648>.

109. У Мукачеві [(Закарпатська обл.) за ініціативи Миколаївського обласного німецького центру та громадської організації «Німецька молодь Закарпаття» відкрили виставку «Німецький колорит» [живопису та декоративно-прикладного мистецтва] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3683612-u-mukacevi-vidkrili-vistavku-nimeckij-kolorit.html>.

Див. № 22, 125.

Фестивалі, свята національних культур

110. Катаєва, Марія. У столиці пройшло яскраве свято зустрічі весни Новруз [Байрам] [Електронний ресурс] : [про учасників та хід свята,

організованого за ініціативи Азербайджанського культурного центру ім. Мусліма Магомаєва] / Марія Катаєва // Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 20 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.03.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80229/>.

Українці за кордоном. Культура українського зарубіжжя

111. В Анкарі [Туреччина] відбулася прем'єра вистави «Століття незламності» про боротьбу українського народу [Електронний ресурс] : [про виставу за участі волонтерів та активістів Української спілки (режисерка Олена Бірджан)] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.03.2023.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-diaspora/3676652-v-ankari-vidbulasa-premera-vistavi-stolitta-nezlamnosti-pro-borotbu-ukrainskogo-narodu.html>.

112. Завдяки Асоціації українців Данії до Королівської бібліотеки передали 2 тисячі українських книжок [які будуть розповсюджені серед громадських бібліотек країни] [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.
<https://day.kyiv.ua/news/080323-zavdyaky-asotsiatsiyi-ukrayintsiv-daniyi-do-korolivskoyi-biblioteki-peredaly-2-tysyachi>.

113. Іваннікова, Людмила. [Рецензія] Супрун-Яремко Н. О. Весільні пісні українців Кубані: фонографічний збірник. Антологія українських народних пісень Кубані. Випуск другий. Львів : Література та мистецтво, 2020. 288 с. [Електронний ресурс] / Людмила Іваннікова // Нар. творчість та етнологія : [інтернет-версія]. – 2023. – № 1. – С. 105–108. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.
<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/1>.

Див. № 15, 17, 19, 31, 33–35, 38–40.

ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ

114. Нестлєєв, Максим. Міністерство креативу. Як Мінкульт не пройшов випробування на ефективність [Електронний ресурс] : [про діяльність міністерства та його очільника Олександра Ткаченка за 13 місяців повномасштабної війни] / Максим Нестлєєв // Укр. тиждень : [інтернет-журн.]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.
<https://tyzhden.ua/ministerstvo-kreatyvu-iak-minkult-ne-projshov-vyprobuvannia-na-efektyvnist/>.

115. Оновити книжковий фонд можна за повноцінної роботи національних видавництв – Ткаченко [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.03.2023.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-society/3685953-onoviti-knizkovij-fond-mozna-za-povnocinnoi-roboti-nacionalnih-vidavnictv-tkacenko.html>.

Наведено виступ міністра культури та інформаційної політики України О. Ткаченка під час пресконференції, присвяченій підсумкам першого року реалізації благодійної акції «Українським дітям – українську книгу!».

116. Ткаченко, Олександр. Олександр Ткаченко: В «хороших росіян» не вірю, але є корисні, які засуджують Путіна [Електронний ресурс] / Олександр Ткаченко ; [інтерв'ю вели] Ростислав Шаправський, Мілан Леліч // РБК-Україна : [сайт]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.03.2023.

<https://www.rbc.ua/rus/news/oleksandr-tkachenko-budu-pershoyu-shchaslivoyu-1679417234.html>.

Міністр культури та інформаційної політики України про російську пропаганду, протидію фейкам Кремля, телемарафон «Єдині новини», вплив телеграм-каналів, ситуацію з орендою Києво-Печерської лаври, «корисних росіян» та демонтаж «імперських» пам'ятників.

Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад

117. 160-річчя [історика козацької доби, лікаря] діяча УНР [Івана] Луценка: Полтавська обл[асна універсальна наукова] бібліотека [ім. Івана Котляревського] та [Український] Інститут нацпам'яті провели відеоміст «Полтава – Пирятин – Лубни – Одеса» [Електронний ресурс] : [про хід та учасників] / Полтавський офіс Укр. ін-ту нац. пам'яті (за матеріалами з соцмереж) // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/national-memory/160-richchya-diyacha-unr-lutsenka-poltavska-oblbiblioteka-ta-instytut-natspam-yati-provely-videomist-poltava-pyryatyn-lubny-odesa.html>.

118. Доротич, Марія. У Львові вшанували автора музики Гімну України Михайла Вербицького [Електронний ресурс] : у п'ятницю, 3 березня, на площі біля монумента Михайла Вербицького (перехрестя вулиць Генерала Чупринки та Степана Бандери у Львові) урочисто вшанували пам'ять автора музики Державного Гімну України «Ще не вмерла Україна», композитора, отця Михайла Вербицького. Заходи присвятили до дня його народження – 4 березня / Марія Доротич // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 3 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2023.

<https://wz.lviv.ua/news/485517-u-lvovi-vshanuvaly-avtora-muzyky-himnu-ukrainy-mykhaila-verbytskoho>.

119. Марків, Наталка. У столиці створили мережу багатофункціональних культурних центрів [Електронний ресурс] : комунальні кінотеатри перетворюють у центри дозвілля для мешканців Києва/ Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79422/>.

Про рішення депутатів КМДА створити мережу багатофункціональних культурних центрів «Київський культурний кластер».

120. Неїжмак, Василь. «Недомучений» поет – під знаком невмирущого буття [Електронний ресурс] : у Полтавській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Івана Котляревського відбулися Другі Зеровські читання [до 60-річчя від дня смерті поета, перекладача, педагога, філософа Михайла Ореста (Зерова)] / Василь Неїжмак // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/369517>.

121. Посічанський, Михайло. Прообраз Дня українки створили в Івано-Франківську силами слова та пісні [Електронний ресурс] / Михайло Посічанський // Галичина : [інтернет-версія]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.03.2023.

<https://galychyna.if.ua/analytic/proobraz-dnya-ukrayinki-stvorili-v-ivano-frankivsku-silami-slova-ta-pisni/>.

Про учасників літературно-мистецького заходу в Івано-Франківському обл. науково-методичному центрі культури і туризму Прикарпаття, присвяченого 152-й річниці від дня народження поетеси, перекладачки, культурної діячки Лесі Українки.

122. У Житомирі відкрилась виставка «Україна очима француза» [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://day.kyiv.ua/news/070323-u-zhytomyri-vidkrylas-vystavka-ukrayina-ochyma-frantsuza>.

Виставка «Україна очима француза» світлина кінорежисера-документаліста та фотографа Ж. Леба у Житомирському обл. літературному музеї.

123. У Києві [Будинку-музеї Миколи Лисенка] пройшов концерт до 181-ї річниці від дня народження Миколи Лисенка [Електронний ресурс] : [про учасників і програму концерту] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3686041-u-kievi-projsov-koncert-do-181i-ricnici-vid-dna-narodzenna-mikoli-lisenka.html>.

124. Фещенко, Євдокія. У Кам'янці-Подільському [Хмельницька обл.] презентують екскурсію місцями Миколи Леонтовича і Симона Петлюри [Електронний ресурс] / Євдокія Фещенко // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 22.03.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/3847/2006/174042/>.

Про захід «З Кам'янця з піснею через світ» у межах проекту «Кам'янецькі ноти і крила «Щедрика» до 104-ї річниці поїздки у світове турне Української республіканської капели під керівництвом О. Кошиця.

125. Шутка, Наталія. У Львові відкрили новий Ісламський релігійно-культурний центр з мечеттю [Електронний ресурс] / Наталія Шутка // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

https://zaxid.net/u_lvovi_vidkrili_pershu_v_misti_mechet_z_minaretom_n1560446.

Див. № 64, 76, 79, 108.

Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення

126. Катаєва, Марія. На території Києво-Печерської лаври самовільно перебудували пам'ятки культурної спадщини [Електронний ресурс] : Міністерство культури та інформаційної політики України під час перевірки встановило ряд порушень з боку Свято-Успенської Києво-Печерської лаври (чоловічий монастир) Української православної церкви / Марія Катаєва // Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80340/>.

127. Котов, Олег. Ткаченко: УПЦ МП почала виселятися з Лаври [Електронний ресурс] / Олег Котов // Соцпортал : [портал]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://socportal.info/ua/news/tkachenko-uptc-mp-nachala-vyselyatsya-iz-lavry/>.

Наведено коментар міністра культури та інформаційної політики О. Ткаченка в ефірі національного телемарафону про виїзд представників УПЦ МП з Нац. заповідника «Києво-Печерська лавра» і початок роботи міжвідомчої комісії, яка має зафіксувати стан збереження нерухомого та рухомого майна, музейних експонатів, які перебували в користуванні церкви.

128. Скотнікова, Ольга. Уряд повернув майно Києво-Печерської лаври у державну власність [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова // Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80748/>.

129. Якименко, Микола. Реставратори пішли, а проблеми залишилися [Електронний ресурс] : «Білий» і «сірий» будиночки, що в Колодяжненському літературно-меморіальному музеї Лесі Українки [Волинська обл.], після завершення реставрації знову потребують ремонту : [про причини незадовільного стану будівель та варіанти вирішення проблем] / Микола Якименко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 3 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/368851>.

Див. № 134, 136, 137.

Правові питання галузі

130. В'ятрович, Володимир. Що таке деколонізація, чому вона важлива і як буде здійснюватися згідно із законом? [Електронний ресурс] / Володимир В'ятрович // Укр. правда. Блоги : [інтернет-платформа]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 23.03.2023.

<https://blogs.pravda.com.ua/authors/viatrovych/641af2a0bd917/>.

Коментар законопроекту № 7253 «Про засудження та заборону пропаганди російської імперської політики в Україні і деколонізацію топонімів».

131. Катаєва, Марія. Ділянку на Печерську [м. Київ] з пам'яткою архітектури [історії та культури ХХ ст. по вулиці Михайла Омеляновича-Павленка № 14/12] через суд повернули громаді [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79591/>.

132. Нацрада [з питань телебачення та радіомовлення] надала свої роз'яснення щодо вступу в дію закону «Про медіа» [Електронний ресурс] // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 31 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://detector.media/rinok/article/209601/2023-03-31-natsrada-nadala-svoi-rozysnennya-shchodo-vstupu-v-diyu-zakonu-pro-media/>.

133. Сергеева, Юлія. Суд відхилив апеляцію щодо авторського права архітектора «Квітів України» [Електронний ресурс] / Юлія Сергеева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79623/>.

Про перебіг судового процесу щодо будівлі «Квіти України» (м. Київ), яка була внесена до Держ. реєстру нерухомих пам'яток України.

Національний заповідник «Києво-Печерська лавра»

134. Дим, Нестор. Московську церкву [Українську православну церкву Московського патріархату] остаточно виселяють із Лаври: [Національний заповідник [«Києво-Печерська лавра»] розриває договір [Електронний ресурс] / Нестор Дим // Новинарня : [сайт]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://novynarnia.com/2023/03/10/lavrskyj-zapovidnyk-rozryvaye-dogovir-iz-cholovichym-monastyrem-mp/>.

135. Кошкіна, Соня. Лавра. Що далі? [Електронний ресурс] / Соня Кошкіна // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

https://lb.ua/blog/sonya_koshkina/550462_lavra_shcho_dali_.html.

Про майбутній розвиток подій у Нац. заповіднику «Києво-Печерська лавра».

136. Мурашко, Анна. Перешкоджання роботи комісії Мінкульту в Лаврі: подано заяву в поліцію [Електронний ресурс] : [за повідомленням міністра культури та інформаційної політики України Олександра Ткаченка у Телеграмі] / Анна Мурашко // UNN. Інформ. агенство Укр. нац. новини : [сайт]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://www.unn.com.ua/uk/news/2021323-pereshkodzhannya-robiti-komisiyi-minkultu-v-lavri-podano-zayavu-v-politsiyu>.

137. Ткаченко, Олександр. Міністр Ткаченко розповів, що будуть робити з представниками УПЦ МП, якщо ті не покинуть Лавру [Електронний ресурс] : [інтерв'ю] / Олександр Ткаченко // Радіо Свобода : [сайт]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://www.radiosvoboda.org/a/tkachenko-lavra-upts-mp/32342522.html>.

Міністр культури та інформаційної політики України про дії міністерства у зв'язку з недопуском представників державної комісії на територію Нац. заповідника «Києво-Печерська лавра» і відмовою священників УПЦ МП покидати її.

Див. № 9, 12, 71.

Нормативно-правове забезпечення галузі

Див. № 13, 69.

Освіта. Кадри

Початкова мистецька освіта

138. Чернов, Володимир. Сумщина: Юні віолончелісти завойовують гран-прі [Електронний ресурс] : протягом трьох останніх місяців ансамбль віолончелістів «Співучі струни» із Шосткинської дитячої школи мистецтв взяв участь у трьох престижних конкурсах, де здобув три нагороди / Володимир Чернов // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/news/176496>.

МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО

139. Котов, Олег. Парламент Франції ухвалив резолюцію про визнання Голодомору геноцидом українців [Електронний ресурс] / Олег Котов // Соцпортал : [портал]. – 2023. – 28 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<https://socportal.info/ua/news/parlament-francii-prinyal-rezoliutciuu-o-priznanii-golodomora-genotcidom-ukraintcev/>.

140. Матяш, Таня. Бельгія визнала Голодомор геноцидом українців [Електронний ресурс] / Таня Матяш // LB.ua : [сайт]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

https://lb.ua/society/2023/03/10/548462_belgiya_viznala_golodomor_genotsidom.html.

141. [Олександр] Ткаченко закликав ПАРЄ [Парламентську асамблею Ради Європи] визнати росію країною, яка вчиняє культурний геноцид [Електронний ресурс] : [з допису міністра культури та інформаційної політики України у Телеграмі] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3686597-tkachenko-zaklikav-pare-viznati-rosiu-krainou-aka-vcinae-kulturnij-genocid.html>.

142. Рубан, Євгенія. Ісландія визнала Голодомор геноцидом українського народу [Електронний ресурс] / Євгенія Рубан // Соцпортал : [портал]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://socportal.info/ua/news/islandiya-viznala-golodomor-genotcidom-ukrainskogo-narodu/>.

143. Скотнікова, Ольга. Бельгія визнала Голодомор геноцидом українського народу, – Зеленський [Електронний ресурс] / Ольга Скотнікова //

Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79787/>.

Див. № 26, 29, 30, 31, 35, 38, 40, 41, 44, 47, 57, 95, 96, 100–102, 106, 122, 204.

Український інститут

144. Кабацій, Марія. У Берліні [Німеччина] відкрили перше закордонне представництво Українського інституту. ФОТО [Електронний ресурс]: [про завдання інституції] / Марія Кабацій // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/30/253594/>.

Підтримка України у світі

Див. № 213.

КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ **Методи і форми культурно-дозвіллєвої роботи**

Дозвілля

Див. № 119.

НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО

Фольклор

145. [Архівний матеріал]. Відділ «Архівні наукові фонди рукописів та фонозаписів» Інституту мистецтвознавства, фольклористики та етнології ім. М. Т. Рильського НАН України, ф. 1, од. зб. 661, арк. 56–64 [Електронний ресурс] // Нар. творчість та етнологія : [інтернет-версія]. – 2023. – № 1. – С. 91–100. – Зміст: Весілля : обряд с. Андріївка Селидівського р-ну Сталінської округи (нині Великоновосілківський р-н, Донецька обл.), записаний О. Кукленковою від Бровкової (50 р., біднячка). – Назва з екрана. – Текст. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/1>.

Репрезентація польових записів членів Етнографічної комісії Всеукраїнської акад. наук 1920–1930-х років на теренах східних українських земель, які з 2014 р. перебувають у сфері територіальних зазіхань РФ.

Див. № 113, 156.

Народні свята та обряди

146. Наконечна (Гошціцька), Тетяна. [Рецензія] Серебрякова О. Шлюбні ворожіння в календарній обрядовості українців. Львів : Інститут народознавства НАН України, 2022. 247 с. з іл. [Електронний ресурс] / Тетяна Наконечна (Гошціцька) // Нар. творчість та етнологія : [інтернет-версія]. – 2023. – № 1. – С. 109–111. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/1>.

Див. № 145.

Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв

147. Переяславець, Богдан. РОЗУМфест: переможців привітав граф Грегор Розумовський [Електронний ресурс] / Богдан Переяславець // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 19 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/173996/>.

Про сьомий творчий конкурс «РОЗУМфест» серед талановитої молоді та оголошення переможців у м. Батурині (Чернігівська обл.). До 295-річчя з дня народження гетьмана К. Розумовського.

Див. № 27.

Міжнародне співробітництво

148. Козак, Ірина. Вотфорд з нами [Електронний ресурс] / Ірина Козак // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/368853>.

Виставка дитячих художніх робіт «Україна – моя країна» у межах проєкту «Вотфорд з Україною» у Центральній бібліотеці м. Вотфорд (Велика Британія) та проведення телемосту «Вотфорд – Хмельниччина», в якому взяли участь автори робіт та їхні педагоги.

149. Нитка, Василь. Стоголосозвучали «Даруй нам мир» і «Молитва за Україну» [Електронний ресурс] : о першій годині дня заклик до миру лунав 26 березня тисячами голосів в усьому світі – масштабний проєкт «Хори за мир» («Choirs for Peace») об'єднав сотні європейських міст [зокрема і місто Ужгород] / Василь Нитка // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/369496>.

Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки

150. Запорожченко, Оксана. Форум «Золотий мольберт» презентував картини українських дітей у понад 20 країнах світу [Електронний ресурс] / Оксана Запорожченко // Стожари : сайт укр. діаспори. – 2023. – 21 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://svitua.org/2023/03/21/forum-zolotyj-molbert-prezentuvav-kartyny-ukrayinskyh-ditej-u-ponad-20-krayinah-svitu/>.

Про виставковий проєкт «Естафета миру», започаткований Благодійним фондом «Львівська дитяча галерея» у лютому 2022 р., у межах ХХ Міжнародного форуму дитячого мистецтва «Золотий мольберт» та країни, в яких він був представлений.

151. Чорна, Світлана. Діти малюють рідну мову [Електронний ресурс] : кожен із 330 малюнків, представлених на виставці робіт Міжнародного конкурсу юних митців «Малюємо українською», що проходить у Національному музеї народного декоративного мистецтва [м. Київ], – про красу і унікальність солов'їної : [про конкурс] / Світлана Чорна // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/368957>.

Див. № 62.

Види і жанри аматорства

Образотворче аматорство та народні художні промисли

152. Лозоплетільний флешмоб знайомить із найвідомішим ремеслом краю [Електронний ресурс] // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.
<http://novzak.uz.ua/news/lozopletilnyj-fleshmob-znajomyt-iz-najvidomishym-remeslom-krayu/>.

Про історію лозоплетіння в Україні та технологію виготовлення виробів з лози в с. Іза (Хустська міська ОТГ, Закарпатська обл.).

Див. № 147, 151.

Виставки

153. Івашко, Олена. Миколаївщина: Запрацювала весняна виставка [Електронний ресурс] : в «Етносвітлиці» Миколаївського центру народної творчості відкрилася обласна театралізована виставка-аукціон «Весна як жінка, жінка як весна» [робіт майстринь з 16 громад Миколаївщини] / Олена Івашко // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 5 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.
<http://www.golos.com.ua/news/176442>.

Див. № 60, 148, 150, 224.

Персоналії

154. Білак, Лідія. Майстриня з Дубового створює оригінальні квіткові панно [Електронний ресурс] / Лідія Білак // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.
<http://novzak.uz.ua/news/majstrynya-z-dubovogo-stvoryuye-oryginalni-kvitkovi-panno/>.

Про творчість майстрині скульптурного живопису Н. Шкинді (сmt Дубове, Тячівський р-н, Закарпатська обл.).

155. Страшко, Микола. Художник-самородок і художник-академік [Електронний ресурс] / Микола Страшко // Зоря Полтавщини : [інтернет-версія]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.
<http://zorya.poltava.ua/hudozhnik-samorodok-i-hudozhnik-akademik/>.

Спогади про художника В. Хітька (1885–1977) та його живописну шевченкіану.

Див. № 54, 223.

Музичне аматорство

Див. № 62, 138, 149.

Персоналії

156. Запорожченко, Оксана. Пані Надія Лабунська – зберігачка фольклору та традиційного народного співу [Електронний ресурс] / Оксана Запорожченко //

Стожари : сайт укр. діаспори. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://svitua.org/2023/03/13/pani-nadiya-labunska-zberigachka-folkloru-ta-tradyczijnogo-narodnogo-spivu/>.

Про діяльність керівниці Народного аматорського фольклорного колективу «Червона калина» із с. Лука (Білогородська ОТГ) Н. Лабунської.

157. Мельник, Тамара. «Те, як росіяни повелися із нашою «Плине кача», є жахливим звірством» (фото) [Електронний ресурс] : багатолітня керівниця чоловічої хорової капели Горохівського районного народного дому «Просвіта» [Волинська обл.] Тамара Мельник і в цей непростий період працює над новим репертуаром. Міркує про значення пісні у воєнну пору і вболіває за те, щоб повернулися дні, коли б хотілося співати / Тамара Мельник ; [інтерв'ю записала] Оксана Коваленко // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2023. – 26 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://www.volyn.com.ua/news/241023-te-iak-rosiiany-povelysia-iz-nashoiu-plyne-kacha-ie-zhakhlyvym-zvirstvom-foto>.

Театральне аматорство

Див. № 111.

Фото-, кіноаматорство

158. Небесний фотограф: у Ковелі [Волинська обл.] відкрили фотовиставку загиблого на війні Максима Бурди [1997–2023] [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 28.03.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/nebesnyy-fotohraf-u-koveli-vidkryly-fotovystavku-zahybloho-na-viyni-maksyma-burdy/>.

БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО.ЧИТАННЯ

159. Бірюкова, Ірина. Бібліотека – твоя синергія перемоги [Електронний ресурс] / Ірина Бірюкова // Веч. Одеса : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 марта. (№ 17–18). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/48754.php>.

Про діяльність бібліотек Одеської обл. в умовах війни, зокрема проведення науково-комунікативних заходів міжнародного й всеукраїнського значення в Одеській нац. науковій бібліотеці.

160. Недошитко, Ірина. Соціальні мережі як рекламний ресурс сучасної бібліотеки / Ірина Недошитко, Леся Біловус, Теофілія Вількова // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 37–42.

161. Українська бібліотечна асоціація оприлюднила детальний план роботи на 2023-й рік [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 20 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.03.2023.

<https://chytomo.com/ukrainska-bibliotechna-asotsiatsiia-opryliudnyla-detalnyj-plan-roboty-na-2023-j-rik/>.

Новації в бібліотеках

162. Бондаренко, Вікторія. У Полтаві [обласній науковій бібліотеці ім. Івана Котляревського] оцифровують рідкісні видання: як це відбувається [Електронний ресурс] / Вікторія Бондаренко, Лілія Пархоменко // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://suspilne.media/401024-u-poltavi-ocifrovuut-ridkisni-vidanna-ak-ce-vidbuvaetsa/>.

Історія бібліотечної справи в Україні

Див. № 165.

Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи

163. У Центральній бібліотеці Бремена [Німеччина] з'явилися українські книжки [у межах ініціативи Олени Зеленської «Українська книжкова полиця»] [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2023.

<https://chytomo.com/u-tsentralnij-bibliotetsi-bremena-z-iavylysia-ukrainski-knyzhky/>.

Див. № 112.

Робота бібліотек інших країн

164. Сенченко, Микола. Проєкти збереження культурної спадщини в Нідерландах : [про проєкти Королівської бібліотеки (м. Гаага)] / Микола Сенченко // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 4–11.

Див. № 112, 148, 181, 194, 196.

Мережа та типи бібліотек

Національні бібліотеки

Див. № 60, 159, 166, 181.

НБУ ім. Ярослава Мудрого

165. Катаєва, Марія. Понад 150 років тому у Києві запрацювала перша міська бібліотека: сторінки історії [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 3 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79499/>.

Виклад лекції історикині, пам'яткознавиці, києвознавиці О. Мокроусової про історію Київської міської публічної бібліотеки (нині Нац. бібліотеки України ім. Ярослава Мудрого). Лекція стала першим заходом у межах спільного проєкту «Місто Ярослава Мудрого» Нац. бібліотеки ім. Ярослава Мудрого та видавництва «Саміт-Книга».

Наукові бібліотеки

166. Туровська, Леся. Трансформація діяльності наукової бібліотеки в умовах воєнного стану : (на прикладі Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського [м. Київ]) / Леся Туровська // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 31–37.

Див. № 60, 159, 177, 181.

Обласні універсальні наукові бібліотеки

167. «Апостол української державності», – Полтавська обласна [універсальна наукова] бібліотека [ім. Івана Котляревського] створила просвітницьке відео до 150-річчя [ідеолога українського націоналізму] Миколи Міхновського [Електронний ресурс] : [про презентацію проєкту] / Полтав. офіс Укр. ін-ту нац. пам'яті // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/life/apostol-ukrayinskoyi-derzhavnosti-poltavska-oblasna-biblioteka-stvoryla-prosvitnytske-video-do-150-richchya-mykoly-mihnovskogo.html>.

168. Артапух, Ніна. Поети Вінниччини боронять Україну словом [Електронний ресурс] / Ніна Артапух // Вінниччина : [інтернет-версія]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://vinnichina.info/поети-вінниччини-боронять-україну-сл/>.

Прохід та учасників заходу «Поети Вінниччини боронять Україну словом» та книжкову виставку «Слова, пропущені крізь серце» вінницьких поетів-ювілярів 2023 р. у Вінницькій ОУНБ ім. В. Отамановського. До Всесвітнього дня поезії.

169. Дукова, Дора. «Юго-Запад. Одессика». 33-й випуск [Електронний ресурс] / Дора Дукова // Веч. Одесса : [інтернет-версія]. – 2023. – 30 марта. (№ 25–26). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<http://vo.od.ua/rubrics/kultura/48847.php>.

Презентація 33-го випуску історико-краєзнавчого альманаху «Південь-Захід. Одессика» в Одеській ОУНБ ім. М. Грушевського.

170. Літашова, Анастасія. Бібліотека без книг [Електронний ресурс] / Анастасія Літашова ; [розмовляла] Марія Масюк // Zaxid.net : [інтернет-вид.]. – 2023. – 25 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

https://zaxid.net/biblioteka_bez_knig_n1560375.

Віцепрезидентка молодіжної секції Укр. бібліотечної асоціації та піарниця Луганської ОУНБ (м. Старобільськ) про мандрівний формат роботи закладу, діяльність колективу у м. Черкасах.

171. Моїсєєва, Світлана. Вдруге з самого початку: як працює Перша мандрівна бібліотека [Електронний ресурс] / Світлана Моїсєєва ; [спілкувався] Ілля Мандрикін // Читомо: культура читання і мистецтво книговидання : [портал]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<https://chytomo.com/vdruhe-z-samoho-pochatku-iaak-pratsiuie-persha-mandrivna-biblioteka/>.

Директорка про історію трансформації Луганської ОУНБ (м. Старобільськ), яка нині працює у м. Черкасах.

172. У світі фентезі: в Луцьку [Волинській обласній універсальній науковій бібліотеці ім. Олени Пчілки] презентували книгу американського письменника [Електронний ресурс] // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/-u-sviti-fentezi-v-lutsku-prezentuvaly-knyhu-amerykansko-ho-pysmennyka/>.

Про учасників та хід презентації книги «Хребет Дракона» (вид-во «Медіасон», 2023) американського письменника К. Дж. Андерсона.

Див. № 23, 37, 66, 72, 76, 117, 120, 162.

Публічні бібліотеки. Централізовані бібліотечні системи

Міські бібліотеки

173. Кликова, Наталя. Віднині газета – в читальній залі [Електронний ресурс] / Наталя Кликова // Веч. Одеса : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 марта (№ 17–18). – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<http://vo.od.ua/rubrics/raznoe/48752.php>.

Про зустріч представників редакції газети «Вечерняя Одеса» з читачами та бібліотечними працівниками Центральної міської бібліотеки ім. І. Франка (м. Одеса).

Див. № 63.

Бібліотеки для дітей та юнацтва

174. Галух, Олександр. На Троєщині [м. Київ] з'явилося укриття з унікальним розписом і безперебійним живленням [Електронний ресурс] : незвичне й комфортне сховище облаштували у підвалі бібліотеки для дітей № 115 на вулиці Бальзака, 28 : [про створений у 2020 р. громадський просвітницький простір «BiblioHub» та облаштування бомбосховища у 2022 р.] / Олександр Галух // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79507/>.

Див. № 80, 103, 178.

Публічні бібліотеки ОТГ

175. Влашинець, Леся. У селищі на Волині Україну влучним словом боронять поети [Електронний ресурс] / Леся Влашинець // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://www.volyn.com.ua/news/239355-u-selyshchi-na-volyni-ukrainu-vluchnym-slovom-boroniati-poety>.

Творча зустріч «Поезія, обпалена війною» у приміщенні публічної бібліотеки Мар'янівської селищної ОТГ (Волинська обл.).

176. Тарановська, Тетяна. І наш труд вливається у Перемогу [Електронний ресурс] / Тетяна Тарановська // Вінниччина : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.
<https://vinnichina.info/2023/03/02/i-nash-trud-vlivaetsya-u-peremogu/>.

Про діяльність бібліотек Мурованокуриловецької селищної ОТГ (Могилів-Подільський р-н, Вінницька обл.), зокрема проведення літературно-мистецьких акцій, заходів патріотичного виховання та допомогу ЗСУ.

Інші види бібліотек

177. Сербін, Олег. Наукова бібліотека імені Михайла Максимовича [Київського національного університету ім. Т. Шевченка] – скарбниця духу людського [Електронний ресурс] : [історія та діяльність] / Олег Сербін // Світогляд : [інтернет-версія]. – 2023. – № 1. – С. 56–59. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.03.2023.
<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2023-18-1/svit-1-2023-serbin-015.pdf>.

Основні напрями діяльності бібліотек

Організація обслуговування користувачів

Див. № 63.

Формування бібліотечних фондів (комплектування, обробка, збереження)

178. Національній бібліотеці [України] для дітей (м. Київ)] передали літературний спадок британської письменниці [та ілюстраторки] Ширлі Х'юз [Електронний ресурс] / Василь Слапчук // Укр. літ. газ. – 2023. – 18 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.
<https://litgazeta.com.ua/news/natsionalnij-bibliotetsi-dlia-ditej-peredaly-literaturnyj-spados-brytanskoi-pysmennytsi-shyrli-kh-iuz/>.

179. Сенченко, Микола. Культурна спадщина України у століття цифрових технологій / Микола Сенченко // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 3–4.

Про необхідність збереження документного фонду бібліотек, музеїв, архівів та науково-дослідну програму «Документальна пам'ять України».

Див. № 162.

Інформаційні технології в бібліотеках

180. Сенченко, Наталія. Актуальні питання формування цифрових колекцій електронних бібліотек / Наталія Сенченко // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 15–25.

Про принципи, етапи, нормативно-методичне забезпечення формування та ведення цифрових колекцій, вимоги до метаданих; про цифрові колекції Бібліотеки Конгресу (США) в межах реалізації програми «Пам'ять Америки», проекти «Пам'ять Нідерландів» (Нац. бібліотека Нідерландів) та «Пам'ять України», а також основні цифрові колекції, що будуть сформовані в межах проекту «Документальна пам'ять Києво-Печерської лаври».

181. Солоїденко, Галина. Електронні путівники – важливий інформаційний ресурс наукової бібліотеки / Галина Солоїденко // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 25–31.

Про структуру, типові ознаки, переваги і недоліки електронних путівників на прикладі бібліотек і наукових установ України (НБУВ, Нац. історичної бібліотеки України, Ін-ту енциклопедичних досліджень НАН України (м. Київ), Харківської держ. наук. бібліотеки ім. В. Короленка та ін.) та Бібліотеки Конгресу (США).

Читання

182. Журавель, Дмитро. У «пунктах незламності» [у межах благодійної акції «Українським дітям – українську книгу»] з'явилися українські книжки для дітей та дорослих (ФОТО) [Електронний ресурс] : [за повідомленням міністра культури та інформаційної політики Олександра Ткаченка] / Дмитро Журавель // ШоТам : [сайт]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://shotam.info/u-punktakh-nezlamnosti-z-iavylysia-ukrainski-knyzhky-dlia-ditey-ta-doroslykh-foto/>.

183. Маркова, Вікторія. Генеалогічний підхід до вивчення феномену читання / Вікторія Маркова, Олександр Суховій // Вісн. Книжк. палати. – 2023. – № 1. – С. 11–15.

Див. № 10, 11, 59, 195.

ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА СПРАВА

184. Богдан, Олеся. Свіжі книжки від українських видавництв: березень [Електронний ресурс] : [огляд] / Олеся Богдан // Тиктормедіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.03.2023.

<https://tyktor.media/polytsia/novynky-11/>.

185. Ільків, Яна. Забужко, Плохій, Андрющенко та інші: Всеукраїнський рейтинг «Книжка року» назвав переможців [2022 року] [Електронний ресурс] / Яна Ільків // LiRoom: блог про нову укр. музику : [сайт]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://liroom.com.ua/news/knyzhka-roku-2022/>.

186. Полум'яний, Андрій. «Видання українських авторів – принципове питання». Видавництва, засновані під час повномасштабної війни [Електронний ресурс] / Андрій Полум'яний, Олена Новіцька, Макс Кідрук ; [розмовляла] Марина Крижня // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2023.

<https://suspilne.media/394499-vidanna-ukrainskih-avtoriv-principove-pitanna-vidavnictva-zasnovani-pid-cas-povnomasstabnoi-vijni/>.

Засновник видавничого дому «Прометей», засновники видавництв OLEAN та «Бородатий Тамарин» про відкриття видавництв під час війни, до яких труднощів потрібно готуватися та на які книги очікувати найближчим часом.

187. Росковінська, Юліана. В Україні видали книгу [«Хочу на Марс» харківського видавництва «Ранок»], яка написана та проілюстрована штучним

інтелектом [Електронний ресурс] / Юліана Росковінська // UNN. Інформ. агентство Укр. нац. новини : [портал]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.03.2023.

<https://www.unn.com.ua/uk/news/2018344-v-ukrayini-vidali-knigu-yaka-napisana-ta-proilyustrovana-shtuchnim-intelektom>.

188. У Києві відкрилася нова арткнигарня «Місто» [Електронний ресурс] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.03.2023.

<https://chytomo.com/u-kyievi-vidkrylasia-nova-artknyharnia-misto/>.

Див. № 55, 67, 115, 182.

Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки

189. Батуревич, Ірина. Конкуренція з Лондоном і вплив війни: ярмарок Болоньї відзначає 60-річчя [Електронний ресурс] / Ірина Батуревич // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.

<https://chytomo.com/konkurentsia-z-londonom-i-vplyv-vijny-iarmarok-boloni-vidznachaie-60-richchia/>.

Про Болонський ярмарок дитячої книги (Італія) та участь України¹.

190. Драпак, Наталія. Вільнюський [міжнародний] книжковий ярмарок: підтримка і словом, і ділом [Електронний ресурс] : [про українську програму] / Наталія Драпак // Укр. тиждень : [інтернет-версія]. – 2023. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.03.2023.

<https://tyzhden.ua/vilniuskyj-knyzhkovyj-iarmarok-pidtrymka-i-slovom-i-dilom/>.

191. Кліщук, Людмила. Українське видавництво [«Видавництва Старого Лева»] визнали найкращим видавцем дитячих книг у Європі [Електронний ресурс] / Людмила Кліщук // Новинарня : [сайт]. – 2023. – 7 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.03.2023.

<https://novynarnia.com/2023/03/07/ukrayinske-vydavnytvo/>.

Про підсумки 60-го Болонського міжнародного ярмарку дитячої книжки (Італія).

192. Україна буде в центрі уваги на Лондонському книжковому ярмарку – 2023 [Велика Британія] [Електронний ресурс] : [про учасників, а також заходи, присвячені Україні] // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://chytomo.com/ukraina-bude-v-tsentri-uvahy-na-londonskomu-knyzhkovomu-iarmarku-2023/>.

193. Фещук, Вікторія. Асії, Lietuva! Вільнюський [міжнародний] книжковий ярмарок у жовто-синіх кольорах [Електронний ресурс] / Вікторія

¹ Див. також: Україна представила свій стенд на [60-му] Болонському книжковому ярмарку [Італія] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. 2023. 17 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 20.03.2023. <https://www.ukrinform.ua/rubric-ato/3683839-ukraina-predstavila-svij-stend-na-bolonskomu-knizkovomu-armarku.html>.

Фещук // Читомо: культура читання і мистецтво книговидавання : [портал]. – 2023. – 3 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.
<https://chytomo.com/aci-u-lietuva-vilniuskyj-knyzhkovyj-iarmarok-u-zhovto-synikh-kolorakh/>.

Враження від ярмарку, чим живе литовський літературний ринок і яке місце посідає тема України в культурі Литви.

Міжнародне співробітництво

194. Буняк, Валерія. Королівська бібліотека Данії отримала 2 тисячі українських книжок [у межах благодійної акції «Українським дітям – українську книгу»] [Електронний ресурс] / Валерія Буняк // Детектор медіа : [інтернет-вид.]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://ms.detector.media/trendi/post/31349/2023-03-08-korolivska-biblioteka-danii-otrymala-2-tysyachi-ukrainskykh-knyzhok/>.

195. Куліда, Сергій. Українська книга в Польщі [Електронний ресурс] / Сергій Куліда // Літ. Україна. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://litukraina.com.ua/2023/03/08/ukrainska-kniga-v-polshhi/>.

Про діяльність Фундації загального читання (Fundacja Powszechnego Czytania) у співпраці з Польською книжковою палатою, а також інших польських організацій щодо промоції читання, передання книжок українським дітям-біженцям. Про міжнародне співробітництво України та Польщі в організації Міжнародної конференції «Література для демократії», участь України в Міжнародному книжковому ярмарку у м. Варшаві (2022 р.), а також візит директора київського видавництва «Саміт-книга» І. Степурина до Польщі та плани щодо реалізації українських видань у книгарнях Польщі.

196. Українські книги передали у 25 країн Європи, благодійну акцію видавців [у межах акції «Українським дітям – українську книгу»] поширюють на молодь та військових в Україні [Електронний ресурс] : [нотатки з пресконференції організаторів до річниці започаткування благодійного проекту] // Новое время : [інтернет-версія]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 28.03.2023.

<https://life.nv.ua/ukr/art/ukrajinski-knigi-peredali-u-25-krajin-yevropi-v-mezhah-blagodiynoji-akciji-ostanni-novini-50312595.html>.

Див. № 190–192, 197.

Книговидавнича справа в інших країнах

197. Стасюк, Ірина. У Берліні видають серію книг про українську архітектуру [Електронний ресурс] : берлінське видавництво DOM вважає це відповіддю на російську агресію в Україні : [про проєкт «Історія української архітектури»] / Ірина Стасюк // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.

<https://hmarochos.kiev.ua/2023/03/10/u-berlini-vydayut-seriyu-knyg-pro-ukrayinsku-arhitekturu/>.

МУЗЕЙНА СПРАВА. МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ

198. Артефакти незламності у смолі – в Києві створили Музей фрагментів війни [Електронний ресурс] : [про ідею створення музею, який зараз існує у форматі онлайн-платформи та благодійну мету проєкту] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 12.03.2023.

<http://ukrpohliad.org/culture/artefakty-nezlamnosti-u-smoli-v-kyievi-stvoryly-muzej-fragmentiv-vijny.html>.¹

199. Ваганова, Юлія. Музей Ханенків пережив ракетний удар РФ по Києву. Інтерв'ю з керівницею музею про мистецтво і війну [Електронний ресурс] / Юлія Ваганова ; [інтерв'ю вела] Ірина Виговська // The Village Україна : [сайт]. – 2023. – 18 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/culture-interview/337099-interv-yu-z-yulieyu-vaganovoyu-pro-muzej-hanenkiv>.

Виконавча обов'язки директорки Нац. музею мистецтв ім. Богдана та Варвари Ханенків (м. Київ) про роботу закладу в умовах війни.

200. Гончар, Ольга. «Це толока, де музейники самі рятують себе і українську спадщину»: ініціаторка Музейного кризового центру Ольга Гончар [Електронний ресурс] / Ольга Гончар ; [спілкувалася] Тетяна Пушнова // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/10/253273/>.

Директорка Меморіального музею тоталітарних режимів «Територія терору» (м. Львів) про ініціативу «Музейний кризовий центр», зокрема, принцип, за яким центр розподіляє допомогу і де бере на це фінансування; музейників, які опинилися під загрозою фізичного знищення та професійної кризи; руйнацію культурної спадщини і занепад, який очікує музейну галузь, якщо вона і далі не отримуватиме сталого державного фінансування та політичної підтримки.

201. Ігоршина, Тетяна. Першу виставку присвятили закатованому поету – Харківський літературний музей повернувся додому [Електронний ресурс] / Тетяна Ігоршина ; [розмовляла] Ганна Щокань // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 23 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/23/253490/>.

Заступниця директорки з питань розвитку Харківського літературного музею про роботу закладу, актуалізацію колекції 20-х років минулого століття

¹ Див. також: Стасюк, Ірина. Музей фрагментів війни: артефакти з історіями, залиті смолою (фото) [Електронний ресурс] : кожен артефакт є предметом у епоксидній смолі у формі куба. До нього докладають історію цього предмету : [про створення музею] / Ірина Стасюк // Хмарочос : київ. міськ. журн. : [інтернет-вид.]. 2023. 13 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 13.03.2023. <https://hmarochos.kiev.ua/2023/03/13/muzej-fragmentiv-vijny-artefakty-z-istoriyamy-zalyti-smoloyu-foto/>.

та про проєкт, присвячений закатованому під час повномасштабної війни письменнику В. Вакуленку.

202. Катаєва, Марія. Сьогодні у київському Музеї видатних діячів української культури [Лесі Українки, Миколи Лисенка, Михайла Старицького, Панаса Саксаганського] – день відкритих дверей [Електронний ресурс] : [про заходи в музеї] / Марія Катаєва // Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 18.03.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80032/>.

203. Коприва, Аттіла. Етапи відновлення родинного будинку [художника, одного з основоположників закарпатської школи живопису] Адальберта Ерделі в Мукачеві [Закарпатська обл.] [Електронний ресурс] : [про відновлення будинку, а також музейну експозицію] / Аттіла Коприва // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 3–4. – С. 102–105. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.
<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

204. Литвинець, Юлія. Юлія Литвинець, гендиректорка Національного художнього музею України: «Мистецтво потрібно завжди рятувати, так само як і людей» [Електронний ресурс] / Юлія Литвинець ; [розмовляла] Валентина Самченко // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.
<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682301-ulia-litvinec-gendirektorka-nacionalnogo-hudoznogo-muzeu-ukraini.html>.

Генеральна директорка Нац. худож. музею України (м. Київ) про роботу, яка має здійснюватись закордоном задля ґрунтовного донесення інформації про митців, які творили в Російській імперії, але були частиною української культури, виставку «В епіцентрі бурі: український модернізм 1900–1930-х років» у м. Мадриді (Іспанія), музей у перші місяці повномасштабної війни та про те, як працює зараз.

205. Лобачова, Людмила. Житомир: Юним читачам розповіли про таємниці письменницьких шухляд [Електронний ресурс] : у Житомирському обласному літературному музеї стартував новий проєкт «Таємниці письменницьких шухляд» [до Всесвітнього дня письменника] / Людмила Лобачова // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.
<http://www.golos.com.ua/news/176553>.

206. Огієнко, Віталій. Міст через Ірпінь. Про колективну пам'ять та створення меморіалу [Електронний ресурс] / Віталій Огієнко, Оксана Довгополова ; [розмовляла] Марина Крижня // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.
<https://suspilne.media/405188-mist-cerez-irpin-pro-kolektivnu-pamat-ta-stvorennamemorialu/>.

Головний спеціаліст відділу аналізу тоталітарних режимів Укр. інституту нац. пам'яті і кураторка платформи культури пам'яті «Минуле / Майбутнє / Мистецтво» про те, як правильно створювати меморіали та

комеморативні проєкти на місцях, коли біль ще є гострий, коректні форми меморіалізації, культуру пам'яті та майбутнє.

207. Попович, Настя. В Україні запустили проєкт [«Спільний спадок»] зі збереження народної спадщини [Електронний ресурс] : [мета проєкту – викупляти та передавати музеям унікальні й цінні старовинні речі] / Настя Попович // YourArt : [інтернет-журн.]. – 2023. – 20 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.03.2023.

<https://supportyourart.com/news/v-ukrayini-zapustily-proyekt-zi-zberezhennya-narodnoyi-spadshhyny/>.

208. Таран, Олена. Громадянські практики вшанування загиблих – нові форми міської комеморації в умовах російсько-української війни [Електронний ресурс] / Олена Таран // Нар. творчість та етнологія : [інтернет-версія]. – 2023. – № 1. – С. 36–47. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 24.03.2023.

<https://nte.etnolog.org.ua/2023-rik/1>.

209. У Національному музеї Революції гідності [м. Київ] пройшов захід до Дня українського добровольця: фоторепортаж [Електронний ресурс] / підгот. Анна Конюченко // Дзеркало тижня. Україна : [інтернет-версія]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://zn.ua/ukr/war/u-natsionalnomu-muzeji-revoljutsiji-hidnosti-projshov-zakhid-do-dnja-ukrajinskoho-dobrovoltsja-fotoreportazh.html>.

Див. № 14, 22, 23, 72, 126, 129, 134, 137.

Міжнародне співробітництво

210. Горлач, Поліна. «Київську Мадонну» виставили у одному з головних музеїв Берліна [Німеччина] [Електронний ресурс] / Поліна Горлач // Суспільне. Культура : [сайт]. – 2023. – 20 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 21.03.2023.

<https://suspilne.media/419730-kiivsku-madonnu-vistavili-u-odnomu-z-golovnih-muzeiv-berlina/>.

Про виставку «Поза часом. Сучасне українське мистецтво під час війни» («Timeless. Contemporary Ukrainian Art in Times of War») у Музеї Боде.

211. Роботи Марії Примаченко представили на виставці в Італії [Електронний ресурс] : Побачити картини видатної української художниці з Київщини можна буде до літа // Інформ. агенція «Погляд» : [сайт]. – 2022. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://poglyad.tv/roboti-mariyi-primachenko-predstavili-na-vistavci-v-italiyi-article>.

Відкриття виставки «Українські соняшники» художниці М. Примаченко з фондів Нац. музею Тараса Шевченка (м. Київ) у Музеї сучасного та новітнього мистецтва Тренто та Роверето (Март) (Італія).

Див. № 94, 204.

Робота музеїв інших країн

212. Максимів, Марьяна. Модернізм у II Речі Посполитій: український аспект [Електронний ресурс] : за матеріалами виставки та каталогу «Nowy

почątek Modernism w II RP Museum Narodowe w Krakowie» (29.07.2022–12.02.2023) / Марьяна Максимів, Галина Хорунжа // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 3–4. – С. 108–111. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

213. Попович, Настя. Міський музей Амстердама [Нідерланди] визнав Малевича українським художником [Електронний ресурс] / Настя Попович // YourArt : [онлайн-журн.]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://supportyourart.com/news/miskyj-muzej-amsterdama-vyznav-malevycha-ukrayinskym-hudozhnykom/>.

Див. № 210.

Організація та управління в галузі музейної справи

214. Мурашко, Анна. Замість музею Пушкіна – Садиба на Кудрявці: у Києві перейменували два музеї [Електронний ресурс] / Анна Мурашко // UNN. Інформ. Агенство Укр. нац. новини : [портал]. – 2023. – 1 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://www.unn.com.ua/uk/news/2017544-zamist-muzeju-pushkina-sadiba-na-kudryavtsi-u-kiyevi-pereymenuvali-dva-muzeji>.

Про зміну назви у філіях Музейно-виставкового центру «Музей історії міста Києва»: Київського музею О. Пушкіна на Садибу на Кудрявці, а Музейно-виставкового центру сучасного мистецтва на Музейно-виставковий центр.

Див. № 80, 200.

Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу **Музейні фонди**

215. Дмитрук-Сорохтей, Інна. Реставратори: мистецтво під час війни [Електронний ресурс] : (закінчення) / Інна Дмитрук-Сорохтей // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 3–4. – С. 82–85. – Поч. див. 2022. № 1–2. С. 25–27. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

Про захист експонатів та майна музею від пожежі та рекомендації щодо пакування та переміщення музейних експонатів.

216. Зайцева, Ірина. У Кропивницькому планують створити Музей російсько-української війни: збирають експонати (фото) [Електронний ресурс] / Ірина Зайцева // Інформ. портал «Гречка» : [сайт]. – 2023. – 29 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023.

<https://gre4ka.info/suspilstvo/73519-u-kropyvnytskomu-planuiut-stvoryty-muzei-rosiisko-ukrainskoi-viiny-zbyraiut-ekspnaty-foto>.

Про поповнення фонду постійних експозицій «Блокпост пам'яті» та «Україна: полум'я війни. 2014–2023» у Кропивницькому обл. краєзнавчому музеї та плани створення Музею російсько-української війни.

217. Катаєва, Марія. Цінні книги та ікони з «Межигір'я» та «Сухолуччя» передадуть пограбованим росіянами музеям [Електронний ресурс] : наразі

культурні цінності зберігаються в Національному художньому музеї України [м. Київ] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 2 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 02.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79588/>.

218. [Кемпбелл], [Метью]. Російські рейди на предмети мистецтва в Україні – це найбільше грабування скарбів з часів нацистів [Електронний ресурс] : [скорочений переклад] / [Метью Кемпбелл] ; підгот. інформацію Svit_admus ; [пер. Херсонський худож. музей] // Стожари : сайт укр. діаспори. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

<https://svitua.org/2023/03/13/rosijski-rejdy-na-predmety-mystecztva-v-ukrayini-cze-najbilshe-grabuvannya-skarbiv-z-chasiv-naczystiv/>.

219. Колесник, Світлана. Нові надбання музейної шевченкіани Літературно-меморіального музею Івана Карпенка-Карого [м. Кропивницький] [Електронний ресурс] : [про поповнення фондів музею] / Світлана Колесник // Укр. літ. газ. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/novi-nadbannia-muzejnoi-shevchenkiany-literaturno-memorialnoho-muzeiu-ivana-karpenka-karoho/>.

220. Хорунжа, Галина. Бойчукіст Михайло Лезвієв [Дмитро Водоп'ян, 1895–1937]: невідома спадщина [Електронний ресурс] : (твори з колекції та архіву ЛНГМ ім. Б. Г. Возницького [Львівської національної галереї мистецтв ім. В. Возицького]) : початок / Галина Хорунжа, Марьяна Максимів // Образотвор. мистецтво. – 2022. – № 3–4. – С. 94–97. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<https://fineartsukraine.wordpress.com/archive-obrazotvorche-mistetstvo/>.

Виставкова діяльність, експозиції

221. Асадчева, Тетяна. У столиці демонструють виставку героїчних пейзажів з фондів «Софії Київської» [Електронний ресурс] : колекція творів українського мистецтва охоплює період у понад сторіччя, починаючи від 1910–2015 роки / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозапис. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79730/>.

Виставка «Героїчний пейзаж» у виставковій залі «Хлібня» Нац. заповідника «Софія Київська».

222. Асадчева, Тетяна. У столичному музеї проходить виставка присвячена «залізній леді Ізраїлю» Голді Меїр [Електронний ресурс] : видатна киянка єврейського походження стала однією з провідних політичних діячів свого часу та вважається однією з жінок-легенд ХХ століття / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79581/>.

Виставка «Гольда Меїр. Актуально» в Музеї Шолом-Алейхема (м. Київ).

223. Виставка «Золота нитка Катерини Рапай» [у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва (м. Київ) та про творчість

мисткині] [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.
<http://ukrpohliad.org/culture/vystavka-zolota-nytka-kateryny-rapaj.html>.

224. Виставка петриківського розпису Марії Яненко [з колекції Василя Васильєва] у Національному музеї українського народного декоративного мистецтва (м. Київ) [Електронний ресурс] : [про відкриття виставки] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. – 2023. – 9 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.
<http://ukrpohliad.org/culture/vystavka-petrykivskogo-rozpysu-mariyi-yanenko.html>.

225. Виставка «Тим часом в домі Ханенків» [Електронний ресурс] // День : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.
<https://day.kyiv.ua/article/kultura/vystavka-tym-chasom-v-domi-khanenkiv>.

Про організаторів, кураторів та учасників проєкту «Тим часом в домі Ханенків» у Нац. музеї мистецтв ім. Варвари і Богдана Ханенків (м. Київ)¹.

226. Катаєва, Марія. У Київській фортеці демонструють образ української жінки нової доби [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79911/>.

Фотовиставка «Образ Жінки. Нова доба» у Нац. історико-архітектурному музеї «Київська фортеця».

227. Катаєва, Марія. Український проєкт з Венеційського бієнале представили у Києві [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79520/>.

Презентація проєкту «Воскресіння» П. Сметани у Нац. музеї «Київська картинна галерея».

228. Катаєва, Марія. У [Музейно-виставковому центрі] Музеї [історії міста] Києва показують цікаву колекцію українського мистецтва [XX століття в рамках проєкту «Художня спадщина»] [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ: [інтернет-версія]. – 2023. – 19 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/80165/>.

229. Катаєва, Марія. У столиці демонструють посмертну маску Тараса Шевченка [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 10 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 10.03.2023.
<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79804/>.

¹ Див. також: Катаєва, Марія. У київському музеї Ханенків запанувало сучасне мистецтво [Електронний ресурс] : [про проєкт «Тим часом в домі Ханенків»] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. 2023. 25 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 25.03.2023. <https://vechirniy.kyiv.ua/news/79915/>; Щокань, Ганна. Старовинний музей, «камасутра» і вітрина із повітряними кульками: у Ханенків відкрилась виставка сучасного мистецтва [Електронний ресурс] / Ганна Щокань // Укр. правда : [інтернет-видання]. 2023. 12 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення : 13.03.2023. <https://life.pravda.com.ua/culture/2023/03/12/253296/>.

Ретроспективна виставка «Містерія духу» 50 зліпків з обличь видатних людей, зокрема посмертної маски Т. Шевченка, в Музеї однієї вулиці (м. Київ).

230. Кудряшова, Вікторія. 15 виставок березня: 161 гасло «Слава Україні!» та «Місто, якого немає» [Електронний ресурс] / Вікторія Кудряшова // The Village. Україна : [сайт]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://www.the-village.com.ua/village/culture/art/336807-vistavki-bereznya>.

Огляд виставок у київських музеях і галереях до річниці повномасштабного вторгнення РФ до України.

231. Марків, Наталка. Друга світова на мапі України: у київському музеї презентували унікальний проєкт [Електронний ресурс] / Наталка Марків // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 11 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79850/>.

Презентація електронно-картографічного проєкту «Друга світова на мапі України», створеного Нац. музеєм України у Другій світовій війні (м. Київ).

232. «Розстріляне відродження»: у Житомирі – виставка світлин, створених штучним інтелектом [Електронний ресурс] : у Житомирському обласному літературному музеї відкрилася виставка «Живі «розстріляні», на якій представлені фото авторів «Розстріляного відродження», котрі створив письменник Мартин Якуб за допомогою штучного інтелекту // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682351-stvoreni-stucnim-intelektom-u-zitomiri-eskponuut-svitlini-avtoriv-rozstrilanogo-vidrozdzena.html>.

233. Русин, Валерія. Автентична весільна атрибутика 1920–1940-х виставлена в Ужгородському замку [Електронний ресурс] / Валерія Русин // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<http://novzak.uz.ua/news/avtentychna-vesilna-atrybutyka-1920-1940-h-vystavlena-v-uzhgorodskomu-zamku/>.

Виставка «Народні музичні інструменти та одяг Закарпаття» автентичної весільної атрибутики та світлин 1920–1940-х рр. у Закарпатському краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького (м. Ужгород).

234. Русин, Валерія. Рукописи Івана Сільвая – в замку [Електронний ресурс] / Валерія Русин // Новини Закарпаття : [інтернет-версія]. – 2023. – 25 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 29.03.2023.

<http://novzak.uz.ua/news/rukopysy-ivana-silvaya-v-zamku/>.

Про тематичну виставку у Закарпатському краєзнавчому музеї ім. Т. Легоцького (м. Ужгород) до 185-річчя від дня народження священика, поета, прозаїка, публіциста, фольклориста І. Сільвая.

235. У Запоріжжі [Музейних студіях «Місто за програми» Національного заповідника «Хортиця»] відкрилась перша за час війни стаціонарна виставка [«Запоріжжя крізь віки: поступи героїчної історії»] [Електронний ресурс] //

Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 3 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3677912-u-zaporizzi-vidkrilas-persa-za-cas-vijni-stacionarna-vistavka.html>.

236. У Києві [Національному заповіднику «Софія Київська»] презентували фотовиставку «Традиції Полтавщини: живі образи» [фотографки Анни Сенік] [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 20.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3683920-u-kyievi-prezentovali-fotovistavku-tradicii-poltavsini-zivi-obrazi.html>.

237. У Києві [Національному музеї історії України] відкрилася виставка [«През шаблі маєм права!»] з унікальними артефактами битви під Кумейками [Електронний ресурс] // Укрінформ : [інтернет-платформа]. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-kyiv/3682406-u-kyievi-vidkrilasa-vistavka-z-unikalnimi-artefaktami-bitvi-pid-kumejkami.html>.

238. Фаріон, Іван. Було взуття таке колись у Карпатах – дерев'яники... [Електронний ресурс] : вони легкі, теплі, зручні, екологічно безпечні і довговічні! Ще й можна на них було покататися, як на лижах / Іван Фаріон // Високий Замок : [інтернет-версія]. – 2023. – 30 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 30.03.2023

<https://wz.lviv.ua/life/487401-bulo-vzuttia-take-kolys-u-karpatakh-derevianyky>.

Про новий експонат – старовинне взуття дерев'яники, а також інші експонати бойківського побуту у приватному музеї старожитностей краєзнавця О. Треніча (м. Сколе, Львівська обл.).

239. Шот, Микола. Війна очима тернопільських митців [Електронний ресурс] : незвичну самотню виставку «Невтомлені. Нескорені. Об'єднані» репрезентували в [Тернопільському] обласному художньому музеї : [про учасників виставки та представлені твори] / Микола Шот // Уряд. кур'єр : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 06.03.2023.

<https://ukurier.gov.ua/uk/articles/vijna-ochima-ternopilskih-mitciv/>.

Див. № 16, 52, 122, 201, 204, 211, 249.

Літературні та мистецькі заходи в музеях

240. Асадчева, Тетяна. Альтернативний Хрещатик: у столиці представили книгу про відбудову головної вулиці [Електронний ресурс] / Тетяна Асадчева // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 13 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://vechirniy.kyiv.ua/news/79904/>.

Презентація книги «Відбудова Хрещатика в колекціях архітектурної графіки», присвячена конкурсам повоєнної відбудови вулиці 1944–1947 рр., у Нац. заповіднику «Софія Київська».

241. Климчук, Дмитро. Презентація книги та нового проєкту: у Луцьку вшанували пам'ять загиблих військових [Електронний ресурс] / Дмитро

Климчук // Волин. новини : інформ. агентство : [сайт]. – 2023. – 14 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані, відеозаписи. – Дата звернення: 14.03.2023.

<https://www.volynnews.com/news/all/prezentatsiia-knyhy-ta-novoho-proyektu-u-lutsku-vshanuvaly-pamiat-zahyblykh-viyskovykh/>.

Презентація книги «Спецінтерв'ю «Світязь» в Антитерористичній операції на Донбасі (2014–2018 роки)» Б. Зека та проекту «Небесний легіон Волині» у Волинському краєзнавчому музеї (м. Луцьк).

242. «Лиш таїною рим...»: у Кропивницькому [Літературно-меморіальному музеї Івана Карпенка-Карого] відбувся творчий вечір [поетеси] Любові Єременко [Електронний ресурс] / пресслужба [Кіровоград. обл. організації Нац. спілки письменників України] // Укр. літ. газ. : [сайт]. – 2023. – 22 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 31.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/lysh-tainoiu-rym-u-kropyvnytskomu-vidbuvsia-tvorchyj-vechir-liubovi-ieremenko/>.

243. Лобачова, Людмила. Про «Змієборців» розповів автор [Електронний ресурс] : у Житомирському обласному літературному музеї з аншлагом відбулася презентація книжки Мечислава Рисича «Змієборці» [видавництво «Саміт-Книга», 2023] / Людмила Лобачова // Голос України : [інтернет-версія]. – 2023. – 4 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<http://www.golos.com.ua/article/368852>.

244. Мельниченко, Наталія. У Кропивницькому відзначили Всесвітній день письменника [Електронний ресурс] / Наталія Мельниченко // Укр. літ. газ. – 2023. – 5 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kropyvnytskomu-vidznachyly-vsesvitnij-den-pysmennyka/>.

Про хід та учасників творчої зустрічі «Радію кожній миті, кожній днині...» з поетесою Т. Микитась у Літературно-меморіальному музеї І. Карпенка-Карого (м. Кропивницький).

245. У Києві [Національному музеї історії України] відбувся творчий вечір [голови Національної спілки письменників України, головного редактора «Української літературної газети»] Михайла Сидоржевського [Електронний ресурс] : [хід та учасники] / Пресслужба Нац. спілки письменників України // Укр. літ. газ. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 09.03.2023.

<https://litgazeta.com.ua/news/u-kyievi-vidbuvsia-tvorchyj-vechir-mykhajla-sydorzhevskoho/>.

Колекціонування

Див. № 224.

КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА

246. Прадід, Ярослава. У Львові [муніципальному мистецькому центрі] відкрилася виставка стінописів «Моя квартира скинула шкіру» [Електронний ресурс] : на виставці представлені історичні стінописи [XVI–XIX століть] з

будинку на вул. Вірменській, 17 : [наведено також розповіді реставраторів] / Ярослава Прадід // *Zaxid.net* : [інтернет-вид.]. – 2023. – 6 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 07.03.2023.

https://zaxid.net/u_lvovi_vidkrilas_vistavka_stinopisiv_moya_kvartira_skinula_shkiru_n1559193.¹

247. Сума збитків, завданих росією культурній сфері України, уточнюється – МКІП [Електронний ресурс] // *Укрінформ* : [інтернет-платформа]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 16.03.2023.

<https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3682735-rosijski-zagarbniki-vivezli-desatki-tisac-predmetiv-mistectva-z-ukraini-mkip.html>.

Наведено тези виступу заступниці міністра культури та інформаційної політики України К. Чуєвої під час пресконференції на тему «Міжнародна допомога з порятунку пошкоджених музейних цінностей у воєнний час» у м. Києві.

248. Ткаченко, Владислав. Харківщина стала одним з лідерів за кількістю зруйнованих об'єктів культури та релігії [Електронний ресурс] : [про кількість зруйнованих споруд станом на лютий 2023 року] / Владислав Ткаченко // *Слобід. край*. – 2023. – 17 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

<https://www.slk.kh.ua/news/suspilstvo/harkivsina-stala-odnim-z-lideriv-za-kilkistu-zrujnovanih-obektiv-kulturi-ta-religii.html>.

249. Шапіро, Олена. Давньоруські святині: церква Успіння Богородиці «Десятинна» [Електронний ресурс] / Олена Шапіро // *Світогляд* : [інтернет-версія]. – 2023. – № 1. – С. 38–47. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.03.2023.

<https://www.mao.kiev.ua/biblio/jscans/svitogliad/svit-2023-18-1/svit-1-2023-shapiro-012.pdf>.

Про церкву Успіння Богородиці «Десятинна», її історію, археологічні дослідження, а також експонати виставки «Церква Богородиці Десятинна: архітектурно-мистецький образ» у Нац. музеї історії України (2021, м. Київ) з нагоди 1025-річчя освячення храму.

Див. № 6, 9, 133, 179, 200.

Сучасний стан роботи з охорони та збереження культурної спадщини

250. Асадчева, Тетяна. Мечеть замість старовинної броварні: активісти закликають не руйнувати історичну пам'ятку [XIX ст. – комплекс будівель «Броварня Шульца»] [Електронний ресурс] : «Фонд національного добробуту Криму» планує збудувати на Деміївці [м. Київ] кримськотатарський культурно-освітній центр з мечеттю на 5000 осіб / Тетяна Асадчева // *Вечір. Київ*: [інтернет-версія]. – 2023. – 24 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 25.03.2023.

¹ Див. також: Під радянським нашаруваннями – деталі ренесансного періоду [Електронний ресурс] : у Львові відкрили виставку стінописів «Моя квартира скинула шкіру» // *Високий Замок* : [інтернет-версія]. 2023. 6 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 06.03.2023. <https://wz.lviv.ua/news/485731-pid-radianskym-nasharuvanniamy-detali-renesansnoho-periodu>.

[https://vechirniy.kyiv.ua/news/80467/.](https://vechirniy.kyiv.ua/news/80467/)

251. Волинська влада зайнялася охороною поштової станції у Копачівці [Електронний ресурс] : йдеться про пам'ятку архітектури національного значення // Волинь-нова : [інтернет-версія]. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 15.03.2023.

[https://www.volyn.com.ua/news/240346-volynska-vlada-zainialasia-okhoronoiu-poshtovoi-stantsii-u-kopachivtsi.](https://www.volyn.com.ua/news/240346-volynska-vlada-zainialasia-okhoronoiu-poshtovoi-stantsii-u-kopachivtsi)

Про заходи Управління культури, з питань релігій та національностей Волинської ОДА щодо забезпечення захисту об'єкта культурної спадщини у с. Копачівка.

252. Гороженко, Ганна. Скорбота Покорщини: як Україна вбиває свою історію [Електронний ресурс] / Ганна Гороженко // Укр. правда : [інтернет-вид.]. – 2023. – 28 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 01.03.2023.

[https://life.pravda.com.ua/culture/2023/02/28/253112/.](https://life.pravda.com.ua/culture/2023/02/28/253112/)

Про стан маєтку козацької старшини Дараганів у смт Козельці (Чернігівська обл.) та його історико-культурне значення.

253. Запорожченко, Оксана. Столітній палац [будинок приватного адвоката Периторіна 1910 р. побудови, пам'ятка архітектури місцевого значення] у Деражні [Хмельницька обл.] – перший український палац, що опинився в приватних руках. [Його на аукціоні Prozorro придбала засновниця проекту «Спадщина. UA» Ганна Гаврилів] [Електронний ресурс] / Оксана Запорожченко // Стожари : сайтукр. діаспори. – 2023. – 15 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 27.03.2023.

[https://svitua.org/2023/03/15/stolitnij-palacz-u-derazhni-pershyj-ukrayinskyj-palacz-shho-opynyvsya-v-pryvatnyh-rukah/.](https://svitua.org/2023/03/15/stolitnij-palacz-u-derazhni-pershyj-ukrayinskyj-palacz-shho-opynyvsya-v-pryvatnyh-rukah/)

254. Катаєва, Марія. Вознесенські печери внесли до Переліку об'єктів культурної спадщини Києва [Електронний ресурс] / Марія Катаєва // Вечір. Київ : [інтернет-версія]. – 2023. – 8 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 08.03.2023.

[https://vechirniy.kyiv.ua/news/79677/.](https://vechirniy.kyiv.ua/news/79677/)

Про рішення Департаменту охорони культурної спадщини внести Вознесенський печерний комплекс до Переліку об'єктів культурної спадщини м. Києва за видом археологія (наказ від 08.03.2023 № 13).

255. Лаврук, Юлія. Обуховицьке ткацтво внесли до [Національного] переліку [нематеріальної] культурної спадщини України (ФОТО) [Електронний ресурс] / Юлія Лаврук // ШоТам : [сайт]. – 2023. – 16 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 17.03.2023.

[https://shotam.info/obukhovytske-tkatstvo-vnesly-do-pereliku-kulturnoi-spadshchyny-ukrainy-foto/.](https://shotam.info/obukhovytske-tkatstvo-vnesly-do-pereliku-kulturnoi-spadshchyny-ukrainy-foto/)

256. Марусов, Андрій. Архітектурні втрати Маріуполя: пам'ятники, які знищили росіяни [Електронний ресурс] / Андрій Марусов ; [підготував] Антон Степура // Суспільне. Новини : [сайт]. – 2023. – 27 лют. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 03.03.2023.

<https://suspilne.media/362554-arhitekturni-vtrati-mariupola-pamatniki-aki-znisili-rosiani/>.

Про сім архітектурних пам'яток м. Маріуполя (Донецька обл.), які було знищено під час повномасштабного вторгнення.

Див. № 131.

Реставраційні роботи

Див. № 129, 246.

Міжнародне співробітництво

Переміщення культурних цінностей

257. Здоровило, Тарас. Скіфські мечі та половецька шабляка: США повернули Україні вкрадені окупантами артефакти [Електронний ресурс] / Тарас Здоровило // Україна молода : [інтернет-версія]. – 2023. – 12 берез. – Назва з екрана. – Текст. і граф. дані. – Дата звернення: 13.03.2023.

<https://umoloda.kyiv.ua/number/0/2006/173819/>.¹

ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ

Давимука С. 53

Канюка О. 54

Лабунська Н. 156

Мельник Т. 157

Рапай К. 223

Розумовський А. 50

Хітько В. 155

Шевченко Т. 81, 82

Шкиндя І. 154

¹ Див. також: США передали Україні предмети історичної спадщини, які незаконно намагались ввезти з РФ [Електронний ресурс] // Укр. погляд : [інтернет-вид.]. 2023. 11 берез. Назва з екрана. Текст. і граф. дані. Дата звернення: 12.03.2023. <http://ukrpohliad.org/culture/ssha-peredaly-ukrayini-predmety-istorychnoyi-spadshhyny-yaki-nezakonno-namagalys-vvezty-z-rf.html>.

СПИСОК СКОРОЧЕНЬ

акад.	академічний (у назвах закладів)
АРК	Автономна Республіка Крим
БК	будинок культури
ВУТ «Просвіта» – ім. Т. Шевченка	Всеукраїнське товариство «Просвіта» ім. Т. Шевченка
ГО	громадська організація
з.д.м.	заслужений діяч мистецтв (при прізвищах)
з.м.н.тв.	заслужений майстер народної творчості (при прізвищах)
з.п.к.	заслужений працівник культури (при прізвищах)
держ.	державний (у назвах закладів)
ДМШ	дитяча музична школа
ДШМ	дитяча школа мистецтв
ДХШ	дитяча художня школа
з.а.	заслужений артист (при прізвищах)
з.х.	заслужений художник (при прізвищах)
КМДА	Київська міська державна адміністрація
КНУКіМ	Київський національний університет культури і мистецтв
КНУТКіТ ім. І. Карпенка-Карого	Київський національний університет театру, кіно і телебачення ім. І. Карпенка-Карого
МКІПУ	Міністерство культури та інформаційної політики України
муз.	музичний (у назвах закладів)
н.а.	народний артист (при прізвищах)
НАМУ	Національна академія мистецтв України
НАОМА	Національна академія образотворчого мистецтва і архітектури
НаУКМА	Національний університет «Києво-Могилянська академія»
НБУВ	Національна бібліотека України ім. В. Вернадського
НМАУ	
ім. П. Чайковського	Національна музична академія України ім. П. Чайковського
НБУ	Національна бібліотека України імені Ярослава
ім. Ярослава Мудрого	
НСКУ	Національна спілка композиторів України
НСКмУ	Національна спілка кінематографістів України
НСКрУ	Національна спілка краєзнавців України
НСПУ	Національна спілка письменників України
НСФхУ	Національна спілка фотохудожників України
НСХУ	Національна спілка художників України
н.х.	народний художник (при прізвищах)
нац.	національний (у назвах)
обл.	область, обласний (у назвах)
ОДА	обласна державна адміністрація
ОТГ	об'єднана територіальна громада
ОУНБ	обласна універсальна наукова бібліотека
рос.	російський (у назвах)
укр.	український (у назвах)
худож.	художній (у назвах)
ЦБС	централізована бібліотечна система

ЗМІСТ

ЗАГАЛЬНІ ПИТАННЯ.....	3
Культура і суспільство.....	3
Культура і влада	4
Культурно-мистецькі заходи до пам'ятних дат, днів пам'яті, державних і релігійних свят.....	5
До 209-ї річниці від дня народження поета, художника, мислителя Т. Шевченка (1814–1861)	5
Креативні індустрії.....	9
Інформаційний суверенітет та інформаційна безпека України.....	9
Історія культури	11
Благодійництво, меценатство, спонсорство, волонтерство	11
Соціальні культурно-мистецькі проєкти та ініціативи	12
Культура та мистецтво для людей з інвалідністю,	13
творчість людей з інвалідністю	13
НАЦІОНАЛЬНІ ПИТАННЯ КУЛЬТУРИ. МОВНІ ПИТАННЯ.	
ВІДНОВЛЕННЯ ТА ЗБЕРЕЖЕННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ПАМ'ЯТІ.....	14
Мовна політика держави	14
Відновлення та збереження національної пам'яті	15
Декомунізація, подолання наслідків русифікації та тоталітаризму	15
Персоналії діячів української культури	16
ШЕВЧЕНКІАНА	17
Національна премія України ім. Тараса Шевченка	17
У Комітеті з Національної премії України ім. Тараса Шевченка	18
Присудження премій у галузі культури	19
Культура етносів України. Діяльність національно-культурних товариств (об'єднань)	21
Фестивалі, свята національних культур	21
Українці за кордоном. Культура українського зарубіжжя	22
ОРГАНІЗАЦІЯ І УПРАВЛІННЯ В ГАЛУЗІ КУЛЬТУРИ	22
Регіональна культурна політика, культурно-мистецьке життя громад	23
Фінансова діяльність, матеріально-технічне забезпечення	25
Правові питання галузі	25
Нормативно-правове забезпечення галузі	27
Освіта. Кадри	27
Початкова мистецька освіта.....	27
МІЖНАРОДНЕ СПІВРОБІТНИЦТВО	27
Український інститут	28
Підтримка України у світі	28
КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЯ РОБОТА. ДОЗВІЛЛЯ.....	28
Методи і форми культурно-дозвілєвої роботи.....	28
Дозвілля.....	28
НАРОДНА ТВОРЧІСТЬ. АМАТОРСТВО	28
Фольклор	28

Народні свята та обряди	28
Творчі звіти, конкурси, фестивалі, свята мистецтв	29
Міжнародне співробітництво	29
Міжнародні фестивалі, конкурси, свята, виставки	29
Види і жанри аматорства	30
Образотворче аматорство та народні художні промисли	30
Музичне аматорство	30
Театральне аматорство	31
Фото-, кіноаматорство	31
БІБЛІОТЕЧНА СПРАВА. БІБЛІОТЕКОЗНАВСТВО.ЧИТАННЯ.....	31
Новації в бібліотеках.....	32
Історія бібліотечної справи в Україні	32
Міжнародне співробітництво в галузі бібліотечної справи.....	32
Робота бібліотек інших країн	32
Мережа та типи бібліотек.....	32
Основні напрями діяльності бібліотек.....	35
Організація обслуговування користувачів	35
Формування бібліотечних фондів (комплектування, обробка, збереження)	35
Інформаційні технології в бібліотеках.....	35
Читання.....	36
ДОКУМЕНТОЗНАВСТВО. КНИГОЗНАВСТВО. КНИГОВИДАВНИЧА	
СПРАВА	36
Фестивалі, форуми видавців, книжкові виставки-ярмарки	37
Міжнародне співробітництво.....	38
Книговидавнича справа в інших країнах.....	38
МУЗЕЙНА СПРАВА.МУЗЕЄЗНАВСТВО. ЗАПОВІДНИКИ.....	39
Міжнародне співробітництво.....	41
Робота музеїв інших країн.....	41
Організація та управління в галузі музейної справи	42
Основні напрями діяльності музеїв, заповідників, закладів музейного типу..	42
Музейні фонди.....	42
Виставкова діяльність, експозиції.....	43
Літературні та мистецькі заходи в музеях.....	46
Колекціонування	47
КУЛЬТУРНА СПАДЩИНА	47
Сучасний стан роботи з охорони та збереження культурної спадщини	48
Реставраційні роботи	50
Міжнародне співробітництво.....	50
Переміщення культурних цінностей.....	50
ПОКАЖЧИК ПЕРСОНАЛІЙ	50

Довідкове видання

КУЛЬТУРА

Поточний бібліографічний список

Випуск 3, 2023

Періодичність 12 випусків на рік

Виходить з 1989 року

Укладачі:

БІЛОКОНЬ Ольга Федорівна

БЛАГОДАРЄВА Тетяна Борисівна

ПАНИМАТЧЕНКО Олена Валентинівна

СОЛОМКА Валентина Анатоліївна

ШАХОВСЬКИЙ Юрій Анатолійович

Відповідальна за випуск ***В. М. Іващенко***

Київ 2023

Редактор ***І. Г. Піленко***

Формат 60x84/16. Ум. друк. арк. 3.12.

Б/т. Зам. № 36.

Видавець Національна бібліотека України імені Ярослава Мудрого,
вул. Грушевського, 1, Київ-1, 01001.

Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції ДК № 5330 від 11.04.2017